

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is

II. év.

Budapest, 1898, kedd, május 31-én.

149. szám.

Santiago de Cuba.

Eddig csak a fiaink ismerték Santiago de Cubát. Ők szegények bemagolták, hogy Cuba legrégebb városa, nagyságra a harmadik, hetvenezer a lakosa és kávéval, dohányval, cacaoval és cukorral kereskedik. Két nap óta ezek iránt szorgalmasan kikérdeztük a fiukat, akik persze összecserélték Santiago de Compostellával és azt referálták róla, hogy Spanyolországban van és híres bucsujárhely. Pedig Santiago de Cuba két napja a világ legnevezetesebb helye. Különb, mint Trafalgar vagy Lissa. Amott csak Nelson győzött, emitt csak Tegethoff diadalmaskodott, de Santiago de Cuba kikötőjében megtörtént az a csuda, hogy Cervera tönkretette Sampson hajóhadát, Sampson pedig tönkretette Cervera hajóhadát. Legalább így referálták a telegrammok, két-órás időközben, piros pünkösdi előestéjén.

S azóta semmi újabb háborus hir. Se meg nem erősítették, se meg nem csáfolták. Módot engedtek az érdeklődő emberiségnek, hogy a rokonszenve szerint válasszon győzőt, vagy a sportszenvedélye szerint kössön fogadásokat. Ami természetesen meg is történt az egész kontinensen. Csak a börze nem törődött az egész dologgal. Az avatatlanok ezt lehetetlennek tartják. Hogy a börze, amely még a „Frankfurter Zeitung” czikkével is törődik, olyan világraszóló eseményvel, mint amilyen egy hatalmas tengericsata, épenséggel ne foglalkozzék? Akik minden apró eseményt felhasználnak, hogy hullámzásokat csináljanak, ne reagáljanak akkor, amikor egy ország diadaláról vagy bukásáról van szó?

Pedig voltaképen ez természetes. A börze okos és előrelátó. A börze már leszámolt a spanyol-amerikai háborúval. Neki egy győze-

lem vagy vereség epizód, amivel csak a regényes hajlandóságu emberek törődnek. Neki nagyjából mindegy, ki győzött Santiago de Cubánál, legfeljebb azért érdekelheti a spanyolok esetleges csatanyerése, mert akkor a háború — tovább tart.

Igy is nagyon hosszadalmas ez a háború. Épen egy hónapja, hogy Dewey elpusztította Montejo tengernagy hajóit. Azóta semmi se történt, csak a hadihajók szemet raktak be, aztán elfűtötték, majd újra szénért mentek és újra elfűtötték. Pedig ha ezen fordul meg a háború sorsa, akkor is az amerikai győzi fötéssel.

Azon ma már fölösleges volna tanakodni, hogy a pünkösdi csatát ki nyerte meg. Valószínűleg egyik sem, valószínűleg nem is volt csata. Cervera alighanem várja a Cadixből küldött segítőflottát, Sampson pedig várja a Schley admirális hajóhadát, hogy egyesülhessen vele. Ez a kettős egyesülés a napokban okvetlenül megtörténik s akkor a két kergetőző hajóraj megint ott lesz, ahol ma van.

Sokáig azonban nem késhet az összemérvés. Amerika türelmetlen. Kevés neki egy hónapra egy győzelem. Diadalt sóvárog és a háború befejezését. Most már a börzeérdekei ki vannak elégítve, csak a diadalszomja maradt meg. És a szenátus türelmetlenül siettetti Mac Kinleyt, Mac Kinley pedig a tengernagyjait. Küldi nekik a parancsokat egyre-másra, olyanforma leveleket, mint amilyent Frigyes Vilmos trónörökös, a későbbi császár kapott Páris ostrománál a kis fiától, a mostani német császártól. A királyi hercegnek nagyon hosszúra nyult Páris kiéheztetése, s azt írta a papájának: „Édes papa, légy olyan szives, győzzél már megint!” A türelmetlen yankee is így ír az admirálisainak.

A pünkösdi hírek koraiak voltak és bizo-

nyosan hamisak is. Santiago de Cuba még nem történelmi város. De egy-két nap alatt azzá lehet. A közel napokban várhatjuk a döntést.

POLITIKAI HIREK.

Interpelláció a zászlórendelet ügyében. A belügyminiszternek a nemzeti zászló kitűzése tárgyában kiadott rendeletében tudvalevőleg a honvédelmi miniszterium épületei nincsenek felemlítve. Emiatt a függetlenségi párt a képviselőház legközelebbi ülésén interpellálni fog.

Az osztrák-magyar-orosz szövetség. A bécsi „Pol. Corr.”-nek írják Pétervárról: A „Frankfurter Zeitung” által koholt szerződés Oroszország és Ausztria-Magyarország között csak az európai hatalmak között fennálló tiszta viszonyt akarja megzavarni. A nyilvánosságra hozott közleménynek közelebbi vizsgálata után, ha gróf Goluchowski kategorikus demitije be sem következik, ki kell hogy derüljön az állítólagos szerződésben közölt stipulációk valószínűtlensége. Az egyáltalán nem megy, hogy önálló keresztény népektől lakott területeket, aminő a Balkán, mint valami afrikai vad népek által lakott területet osszanak föl maguk közt egyes hatalmak tetszésszerűen érdekszférákra. Oroszország és Ausztria-Magyarország ezzel ellenkezőleg, miután meggyőződtek róla, hogy a befolyás-kereséssel csak elidegeníthetik maguktól Szerbiát és Bulgáriát, elhatározták, hogy a be nem avatkozás politikájának álláspontjára vonulnak vissza. Miután ennek következtében a szerbek és bolgárok rokonszenve mindkét nagyhatalom irányában emelkedett s Bécs és Pétervár között való viszonyban a béke fennmaradása céljából szükséges javulás állott be, nem lehet a két kabinetre észszerűen ráfogni, hogy most e politikától eltértek.

A szerb egyházi kongresszus. A magyarországi szerb lapok pártkülönbég nélkül sürgetik a szerb egyházi kongresszus újbóli összehívását és felszólítják a patriarkát, kövessen el minden lehetőt, hogy a kongresszus megkezdhesse működését, amit minden párt óhajt.

Doktor Boche rendszere.

— Maurice Montegut-tól —

— Nem, uram, nem! . . . Minden hiába. Nem kapja meg a lányomat.

És erre a vaudevillebe illő mondásra doktor Boche keresztbe fonta mellén a karjait a hajthatatlan elhatározás, a törhetetlen eltökéltség egy szép mozdulatával.

— De miért? Miért? Én Istenem! kiáltott föl Didier kétségbeesetten. Magyarázza meg legalább . . .

— Minek? Ugy sem értané meg, felelte megvetően a doktor és sarkonfordult.

Mint minden szerelmes, a fiatal ember nem tágitott.

— Mégis megpróbálom — mondá. Nem szokás csak egy röviden ajtót mutatni egy becsületes embernek; jó vagy rossz okát, de okát adjuk.

Doktor Boche keserűen fölcazagott.

— Becsületes embernek! Becsületes embernek! . . . ezzel van tele a szája . . . Nos, épen ez, ez az oka . . . Nem kapja meg a lányomat legfőképen azért, mert becsületes ember!

— Nem értem . . .

— Nem megmondtam az imént, hogy nem fog megérteni! Igazán szánakozásra gerjeszt. Figyeljen hát jól, ítélje meg önmaga, milyen tátonzó,

milyen kitölthetetlen ür előtt áll: mindenekelőtt amikor fejünkbe vettük, hogy feleségül veszünk valamely leányt, X vagy Y kisasszonyt — ha csak nem vagyunk önhöz hasonló megdöglötlan szeleburdik — tudakozódunk róla, övéiről, a környezetéről. Rosinéről ugyan semmit sem tudhatott volna meg, amit már előre is meg nem sejtett: szép, mint a nap; jó, mint az angyalok; minden erényvel és minden bajjal bővelkedik.

— Bravo! — kiáltott föl Didier sugárzó tekintettel.

Doktor Boche vállat vont, toppantott a félbeszakítás miatt, azután folytatta:

— Várjon! Rosine a Kelet bajadérjeitől örökölte a két szemét; bőre fehér, mint az észak leányaié; idomai gömbölyűek, mint a földgolyó.

— Oh! — sohajtott a fiatal ember sovár elragadtatással.

— Várjon még! — mordult rá a doktor. — Pénzt a szegényeknek adja, mert könyörületes; nem ismeri a kevélységet, az irigységet, a gyűlöletet. Nem nyálank, ártatlan, szemérmes, tiszteli atyját, amire van is oka és hosszú életű leendő. Olyan szűz, aki Muzsa is lehetne, mert értelmes a legmagasabb fokig; ért a zenéhez, de soha sem játszik, mert szereti a felebarátjait; versben beszélgetne, ha kedve tartja, de szerencsére soha sincs

rá kedve, gyönyörűen fest akvarellben és oda áll a mosóteknőhöz is, hogy kimossa a fehérneműjét; művésznő és jó gazdasszony; minden kitelik belőle. Egyszóval: tökéletes teremtés, remek leány az én leányom! Ime, uram, ezt mondták volna önnek, ha tudakozódik!

— És ezt tudtam már anélkül is — jelentette ki egyszerűen a fiatal ember.

Boche pár pillanatra hallgatott, azután tovább beszélt:

— Helyes. De emellett még ezt is megmondják önnek: mert kaján féltékenység és rosszakaratú környezet: Az apja? Ki az apja? Boche? Az öreg Boche? Doktor Boche? Doktor? Miféle doktor? Orvosdoktor? Nem! Tehát a jogtudományok doktora? Az sem! Bölcsészeti doktor? Még kevésbé! De a humanitás doktora, uram! Ezt én válaszolom önnek. Igen, én az emberiség doktora vagyok, érte! És azt hiszem, egyedül csak én viselem ezt a címet, amelylyel különben magam diszitettem föl magamat.

Didier meghajolt, nyugtalanodni kezdett. Boche most már belezökent a kerékvágásba, többé nem állt meg.

— Az emberiség doktora, más szóval a philantrophok legkiválóbbja, hanyatlásnak indult, leszárdott, elcsenevészedett szegény fajunknak megjavítója. Megfogadtam, hogy megerősítem, újra lábra

A Lepsényi-ügy.

A Lepsényi-Olay-ügy tudvalevőleg illetékes bírósága előtt van s ott is kellene annak lennie és sehol egyebütt nem mutatkozna. De mutatkozik és mellékhatásokat éreztet. Akadnak akik kavargatják és különös utakra terelik. Az egész sajtó, köztük a mi lapunk is, elítélte képviselőknek az utcán való verekedését s így a rezeklett Lepsényi tetteges bántalmazását, mint ahogy elítélte előzőleg a Kossuth iránti kegyelet brutális megsértését, „mert a temetőknél csodának kell lennie — mint Eötvös Károly mondja. Nos, ezzel az ügy teljesen be is volt fejezve — csak még a bírósági ítélet lett volna hátra. Azt kell bevárni.

De a néppártnak ez kevés. A néppárt mult pénteken értekezletet tartott és azon valami titkos határozatot hozott. A néppárt organumában másnap ezikk jelent meg, mely a Kossuth-kultuszt úgy igyekszik fölfelé föltüntetni, mint valami dinasztia-ellenes törekvést. Ez a cikk kínos szenzációt keltett. Mert a Kossuth-kultusz, mely mindnyájunk szívében él, ahogy mi érezzük, igen jól megfér a király iránti legőszintébb lojalitással — s magyar lap még sohse vádolta be a nemzetet a királynál.

Mintegy erre látszik felelni Eötvös Károly az „Egyetértés“-ben. Közöljük ez érdekes cikkéből a következőket:

„Sokféle hangon bírálják ama két függetlenségi képviselő cselekményét, kik a magyar társadalom megtorló igazságszolgáltatásának voltak elsánt eszközei. E két képviselő férfiasan cselekedett s férfiasan áll az alkotmány által megjelölt bírása elé. Ha megsértette a törvényt: törvényt áll érte. Eljárásuk jogi méltatása kívül esik a politikán.

De eljárásuk benső tartalma, szenvedélyük nemes heve a közélet minden férfiának komoly figyelemre méltó. S nem tanácsoljuk senkinek, se egyesnek, se pártnak, hogy e férfiak ellen a politika harczerén indítsanak hajszát. Ők meg nem engedett alakban ugyan, de a megsértett nemzet igazságos felháborodásának megnyilatkozását végezték. S e felháborodásban mellettük áll az országos függetlenségi párt s mellettük áll minden hazafi, tartozék bár akármelyik párthoz.

Nemzetünk nagyjait, hazánkknak elhunyt hőseit büntetlenül meggyalázni nem lehet, melyik nemzet lehetne dicsővé nagy férfiak nélkül? S ki tőrekednék nemzetének dicsőségére, ha tudja, hogy tolvaj kezek még bemohosult sírját is büntetlenül feldulhatják.“

A „Hét“, melynek első cikke gyakran egy-egy essay magasztalásig emelkedik, szinte ezt a kérdést bolygatja:

„Mialatt a műveltség — mondja többek közt a cikkíró — tehetetlen vesződik a lovagiasság békókjában, a reverenda felelőtlen hatalommal suhogja be a világot. De hát lovagias dolog-e visszaélni a vendég jogával? Lovagias dolog-e visszaélni

azzal a hatalommal, melyet a hit ad a hit szolgáinak? Lovagias dolog-e a politikai haszon pengőpénzvévé váltani a hiro lelkek szinarany áhítatát? Lovagias dolog-e egy tiszteltreméltó ruha sánczai mögül röpiüni mérgezett nyilakat arra, aki hasonlójával nem felelhet, mert különben a reverendát találja? A néppárt semmi lovagiatlanságot nem lát abban, ha meg az ellenzéki Linder György esetéért is Tisza Kalmánt tettek felelőssé. De ha a Lepsényi dolgaért a néppártot feleltetik, még szent Horánszky Nándor is összecsapja a kezét. Ki-ki magáért feleljen. Kiáltják haragosan ugyanazok, akik a Lepsényi elnászápolásáért Bánffy teszik felelőssé. Az asszonyokat ikkópdós egyházpolitikai suhanczokért ugyanazok feleltetik Wekerle Sándort, akik nyugodtan szerkesztették a lapjaikat asszonyköpdős férfiakkal. A Molnár apát czobolyprémjének a szellettetésén ugyanazok háborodnak föl, akik a millennium eszteudejében vidáman írták ama bizonyos névtelen leveleket. Az állam törvényeinek szigoru megtartását ugyanazok reklamálják folyton, akik egy-egy szentesített törvényről maguk jelentik ki, hogy érvényesnek el nem ismerhetik. Ugyanazok az újságok, melyek a vérváddal vadásznak előfizetőkre, prenumeráns-vadászatot látnak a Kossuth megvédésében. S hogy a páter bocsánatot kért? Miért ne kérne bocsánatot? Mi ő neki a bocsánatkérés? Ha rajtakapják, tagad. Ha rábizonyítják, hogy hazudott, akkor bocsánatot kér. Ezek után te le vagy fegyverezve, ő pedig nyugodtan ott folytatja, ahol elhagyta. Nemcsak ő, hanem az egész néppárt. Rajtakapják például, hogy a nemzetiségekkel paktál — letagadja. Ha rája bizonyítják, kitér, kisiklik, vezekel és bocsánatot kér. Ezekután a lovagias ellentét le van fegyverezve, a néppárt pedig nyugodtan folytatja a nemzetiségi akcióit mindaddig, amíg az annyira megerősödött, hogy nyíltan kiállhat vele a piacra. Így tett a szászok s az egyházi szentségek politikai profanálásával is. Eleinte tagadta, aztán desavouálta, most pedig a nyílt parlamentben jelenti ki, hogy igenis politizálni fog a szászokról.“

Szóval: a Lepsényi-ügy még mindig bugyboreköl. Egyelőre csak a sajtóban, de félni lehet, hogy átmegy a Házba is a június 6-iki ülésen, sőt hogy még rutabb fattyuhajtásai is lesznek.

A néppárt június 5-én értekezletet tart, melyre minden tagját behívta. Az értekezlet a Lepsényi-Olay-üggyel fog foglalkozni. Hírlik, hogy másnap szóvá teszik a Házban s ha ott Lepsényi elégtételt nem nyer, aminthogy nézetünk szerint nem is nyerhet, mert a különben sajnálatos scéna a Házon kívül az utcán történt s a Ház elé nem tarozhatik, akkor, hir szerint, a felséghez intéznek kérvényt, melyet az egész néppárt aláír.

Nem tudjuk elhinni e szállongó híreket, lehetetlennek tartjuk egy országgyűlési párt-ról, hogy ennyire megfélekedezék magáról. Hát nincsenek Magyarországnak törvényei? És szabad-e valahol másutt keresni orvoslást, mint a törvényekben?

KÜLFÖLD.

A radikálisok nem választanak. Bergrádi tudósítónk táviratozza, hogy az erőszakosságok következtében a radikálisok kijelentették, hogy a választásban nem vesznek részt. A legtöbb radikális-jelöltet fegyvergyakorlatra hívták be.

Nikita és Ferdinand szövetsége. Említettük, hogy Ferdinand bolgár fejedelem Abbaziában Nikita montenegrói fejedelemmel találkozáva, a Balkánon követendő politikát illetően megállapodásra jutottak. Ez alkalommal pontosba foglalt szövetségi szerződést is kötöttek.

Az első pont szerint a Balkán-államok egyöntetű szláv politikát fognak folytatni Oroszország protektorátusa alatt.

A második pont szerint közös akcióit indítanak, hogy a Balkán-államok önrendelkezésének elve az érdekek és területek igazságos felosztása alapján megővassék.

A harmadik pont szabályozza Szerbia szerepét ez általános irányelv kerestülvitelében.

A két fejedelem e szerződéséhez a „Dubrovnik“ című szerb lap a következő megjegyzést fűzi: Nikita fejedelem oly ravaszul tudta Ferdinand fejedelemmel való találkozását keresztülvinni, hogy erről Bécsben mit sem tudtak, mert ha Bécsben tényleg értesültek volna, gróf Goluchowski bizonyára nem mondta volna a bolgár fejedelem politikáját oly korrektnek, mint ahogy ez tényleg megtörtént.

Az amerikai háboru.

(Távirati tudósítások.)

A szombaton érkezett szenzációs táviratokat nemcsak, hogy nem erősítették meg mindez ideig, hanem ellenkezőleg oly táviratok érkeztek, amelyek jogossá teszik a feltevést, hogy sem Cervera nem verte meg Sampson, se Schley admirális Cerverát, hanem minden valószínűség szerint nem is volt a santiagói öböl előtt tengeri csata.

A részben hiányos, részben szándékosan téves kábeltelegrammok után most már azt sem lehet tudni, hogy az ellenséges flották hol tartózkodnak. Meglehetősen erős negatív bizonyíték amellett, hogy nem volt tengeri csata Kuba szigete körül, az, hogy sem Madridban, sem New-Yorkban nem dicselkednek el vele.

A kettős ünnep után beállott helyzetről a következő távirati jelentéseket kaptuk:

állítom az emberiséget, mely elsorvad, vérszegény és mondjuk ki a nagy szót: neurasthenikus, ideg-beteg . . . meg van ön elégedve? Egészségesnek, izmosnak, életerősnek akarom a nagy társadalmat, hatalmat akarok önteni bele a jövő iránt. És immár azt is kijelenthetem, hogy megtaláltam ábrándom megvalósításának, célom elérésének a módját. E világon minden a tehetségek egyensúlyozásától függ; igen, mindennek ebben rejlik a nyitja. Nos, hát én egyensúlyozok!

Boche hirtelen abbahagyta szapora beszédét, egyenesen az elámult Didier felé indult, megállt előtte és szemtől-szembe, szájtól-szájhoz, hangosan, csaknem torokszakadtából kiáltva ejtette:

- Lopott ön?
- Uram! . . .
- Zsarolt ön?
- Oh!!
- Gyilkolt ön?
- Ah!!

— Követett el valami becsufelenséget? . . . Még azt sem! Semmit, épen semmit! . . . Hiába-való lény! Elhíhazott élet! Akkor hát hogyan kívánhatja, hogy önnek adjam a leányomat, Rosinet, a legdrágább gyöngyöt, a leggyönyörűbb virágszájat, valamennyi koronának legtisztább gyémántját? Tökéletességénél fogva megváltoztatatlanul arra van szánva, hogy a legelretemedettebb gonosztevőhöz menjen férjhez; ebből a frigyből közepes gyer-

mekek fognak származni, arra alkalmasak, hogy egyszerűen derék embereké váljanak. A saját erkölcsös befolyása módosítani fogja ezeket a születendő lényeket, megváltja ezeket a most még a pokol tornáczában veszteglő lelkeket, akik, ha egy tolvaj, kicsapongó asszony hozza őket a világra, szörnyetegek lesznek! Ugy van, kitanult gazemberekkel házaitom össze az ártatlan hajadonokat, becsületes fiukkal a sárban fetrengő némbereket. Az ilyen pároktól, vagy ha szabad így szólanom: a rendszeremnek megfelelő ilyen vegyületekből aztán egy közepes, egyensúlyozott faj ered majd, egyforma hajlandósággal az erényre és a bűnre, a jóra és a rosszra. — Másfépen és nélkülem az emberiség lassankint elveszne. Mert a redvesek egymással egyesülve, kétszeresen redves nemzedéknek adnának életet; míg másrésről, ha a tökéletes erényt a tökéletes erénnyel szövetkezteti, csak magasztos lelkekkel fogja a világot megajándékozni, akiknek sohasem vették még semmi hasznát sem. Ez így van, uram! Ezenfelől én még a fizikai, a testi tulajdonságokban való eltérőseget is kívánatosnak tartom. Ha csak ön rettenetesen rut arczu, visszataszító látvány volna, pupos és pohos, görbelábu és minden tekintetben nyomorék, akkor talán . . . még lehetne gondolkoznom. Ezek legalább epyhítő körülmények lennének, olyan körülmények, amelyek habozni készíthetnének. . . . De ha Rosine szép, ön nem kereshébe sem: nem hiszélésből mondom, ne

hajlongjon. Ugy, mint ő, ön is jól megtermett; ő magas, izmos, barna; ön magas, barna, tagbaszakadt . . . Egyszóval: önök hasonlók egymáshoz, önöknek kettőjüknek nevétségesen szép, okos és egészséges gyermekeik volnának: ivadékaikban nem kiegészítenék egymást, hanem hasznúmsaikat teremtenék meg; két elveszett erő volnának a születendő nemzedék újjáteremtésére . . . De mégis mindennek daczára én érdeklődöm ön iránt s ezt be is bizonyítom. Ismerek egy hajdani markotányosnőt, undok, rettenetesen elhízott, formátlan és olyan ostoba, hogy szinte gyönyörűség. Férjhez menő . . . Akarja? Önnek adom! Áldozat tölem, mert magamnak szántam, azon gondolkoztam, hogy feleségül vegzem . . . Kétségkívül elbizakodottság tölem, mert négyszeresen szentnek kellene lennünk, hogy helyreállíthassuk az egyensúlyt lelkének aljasságával, testének mocskosságával. De nem volnék bizonyos, hogy újra apa lehessenek, akker pedig szemnyivel sem vittem volna előbbre az emberiség sorsát, meg aztán, még ha volnának is töle gyermekeim, nem volnék mentes minden kétségtől. Fájdalom, a hitlenség, a modern társadalomnak ez a sebe, majdnem mindenütt sajogtatja a sziveket . . . ez az egyetlen elképzelhető hibája a rendszeremnek, de hát e földön semmi sem tökéletes. . . . No, el akarja venni feleségül ezt a nagy libát, akiről beszélek?

— Közönöm szépen! kiáltott föl elrémülten Didier. Ön igazán nagyon is kegyes . . . De enged-

A spanyol flotta.

Madrid, május 30.

Cervera hajórajának pozíciójáról semmibizonyos hírsínes itt. Hir szerint tegnap elhagyta Santiago de Cubát, de ezt az értesítést eddig semmi hivatalos távirat meg nem erősítette.

Washington, május 30.

Long tengerészeti titkár táviratot kapott ma reggel 12 óra 30 perczkor Schley tengernagytól, amely szerint a spanyol hajóraj Santiago de Cubában van.

Madrid, május 30.

A „Terror” spanyol torpedózúzó, anélkül, hogy az amerikai hajók észrevették volna, San Juan de Puertoricóba megérkezett.

Madrid, május 29.

A „Havel” gőzhajó, amelyet Spanyolország egy német társulattól vásárolt, ma Cadix előtt horgonyt vetett.

New-York, május 30.

Port-au-Princeből jelentik: Santiago de Cubából az a hír érkezett, hogy Cervera tengernagy 800 tüzért és műszaki katonát, 20.000 Mauser-fegyvert és a nehéz ágyuknak faló nagymennyiségű löszert szállított ott partra.

Az amerikai flotta.

New-York, május 30.

A „New-York Journal”-nak egy washingtoni távirata jelenti, hogy Sampson hajóraját Key-Westbe visszatért és Schley parancsnok vezénylete alá rendeltetett, hogy Santiago blokádja tovább is fentartassék.

Ez értesülés szerint Sampson Havanna ellen támadást fog intézni.

Havanna, május 30.

Az amerikai hajók tegnap Santiago de Cuba láttávolából eltűntek. Még azt sem tudhatni, hogy mely irányba mentek el.

Hírek a Filippini-szigetéről.

Madrid, május 30.

A „Liberal” táviratot közöl Hongkongból május 24-ig terjedő manillai hírekkel. A távirat azt mondja, hogy Sant-Thomas városban lázadás van. A lázadók följújtották a házakat, megölték az önkéntesek parancsnokát, egy papot és számos spanyolt. Megerősítik azt a hírt, hogy az amerikaiak a különböző felkelő vezérek, köztük Aguinaldo támogatását igyekeznek maguk részére biztosítani, hogy partra szállított amerikai csapatoknak támo-

gatásával, a felkelők segítségével Manillát megtámadják. Az yloilói kábelt átvágták.

Hongkong, május 30.

A Manillából és Ylo-ilo-ból ideérkezett „Pique” angol cirkálóhajó azt jelenti, hogy a nevezett városokban teljes nyugalom van. Manillában nincs semmiféle pánik. A belső vidékekről folytonosan sok élelmiszer érkezik. A spanyolok serényen dolgoznak az erődítéseken. Az „Elcano” ágyunaszád Ylo-ilo-ból Sambrangába indult. Manillából érkezett újabb hírek szerint az amerikaiak elfogták a „Leyto” ágyunaszádot, amely táviratokkal utban volt Ylo-ilo felé.

A kubai fölkelők támadása.

London, május 30.

A „Standard” key-westi távirata szerint Remedios városát, Santa Clara tartományban, szombaton Gomez vezénylete alatt 800 fölkelő, köztük 300 főnyi lovasság megtámadta és elfoglalta volna. Ez alkalommal a fölkelők kezébe esett volna a spanyol csapatok számára érkezett élelemkészlet is. A fölkelők vesztesége állítólag 4 halott és 3 sebesült, a spanyoloké 32 halott és 63 sebesült volt. Később a spanyolok újra visszafoglalták volna a várost. Az ez alkalommal szenvedett veszteségekről nincs hír.

Az Unio szárazföldi hadserege.

London, május 30.

A „Standard”-nak jelenti Key-Westből: MacKinley elnök szombaton megtekintette a 13.000 önkéntesből álló második hadtestet, mely a Falchurch (Virginia) melletti táborban fekszik. Igen sok katona fegyver nélkül és egész ezredek egyenruha nélkül jelentek meg. MacKinley elnök kijelentette Alger hadügyminiszternek és Miles tábornoknak, hogy a hadi előkészületek igen hiányosak, mert arról értesült, hogy az önkéntesek Tampában és Cap Thomasban is ugyanilyen állapotban vannak. A „Standard” levelezője hozzáteszi, hogy a dolgok ilyen állása mellett egyszerűen tehetetlen, hogy haladéktalanul 20.000 embert küldjenek Puerto-Ricóba.

New-York, május 30.

A „Tribune”-nak jelenti Washingtonból: Shafter tábornok Tampában azt az utasítást kapta, hogy hadereje nagyobb részét, az összes rendes csapatokat, valamint az indúlásra teljesen felszerelt önkéntes ezredek szállítsa hajóra. Sampson reorganizált hajóhadának legjobb hajói fogják az expedíciót kísérni és partraszállását támogatni.

Az Unio szenátusa.

Washington, május 30.

A szenátusban megjegyezte Wolcott, hogy minden valószínűség szerint még egyszer annyi önkéntest kell behívni, mint eddig, mielőtt a háború be lenne fejezve. Nyíltan meg lehet mondani, hogy a háború rendkívül komoly komplikációkat idézhet elő; csak egy szikra szükséges ahhoz, hogy Európa lángba boruljon. Ez a szikra minden pillanatban kipaattanhat azokból a kardpengékből, amelyekkel most Amerika és Spanyolország vívnak egymással. A szónok nem hiszi, hogy bármely európai állam is intervenálni óhajtana — ha csak tisztán emberbaráti czélból nem — mert egyik sem akarja magára venni a tűz felgyújtásának veszedelmét.

Az angol-amerikai szövetség.

London, május 30.

A „Daily Telegraph” washingtoni levelezője állítólag a külügyminiszteriummal összeköttetésben álló igen előkelő forrásból arról értesül, hogy az angol-amerikai szövetség érdekében már igen fontos, előleges lépések történtek.

Anglia magatartása.

Madrid, május 30.

A lapok felhívják a figyelmet arra, hogy a hongkongi kormányzó azt a rendeletet, amely a fegyverek kivitelét eltiltja, csak akkor tette közzé, mikor az amerikaiak már kivitték a Filippini-szigetek felkelőinek szánt fegyvereket. A lapok élénken kommentálják Anglia magatartását és kétségbevonják annak semleges-ségét.

Castillo nagykövet elutazott Párisba.

Almadovar Rio herceg külügyminiszter Drummond-Wolff angol nagykövettel hosszabb ideig értekezett.

Anglia és Portugália.

Madrid, május 30. (Fabra.)

Portugál lapok szerint Anglia lépéseket tett az iránt, hogy egyezséget kössön Portugáliával, amely megengedné, hogy Anglia csapatokat szállíthasson partra portugál területen. Egy fálhivatalos lissaboni lap azt mondja, hogy itt a farkas és bárány közt való szövetségről van szó. Vissza kell emlékezni arra, hogy minő haszonnal járt Portugáliára nézve minden Angliával kötött szövetség, mert Anglia karmai között mindig maradt valami és akkor azután egyszerűen cserben hagyta Portugáliát. Portugália romlásának mindig az Angliával való szövetség volt az oka. A spanyol lapok üdvözlők a portugál kormányt e kérdésben tanúsított magatartása alkalmából.

jen meg egy szerény kérdést. Szemelt már ki izlésének megfelelő férjet Rosine kisasszony számára?

Boche sóhajtott.

— Fájdalom, igen... kiszemeltem egyet.

— Oh! szólt a fiatal ember elcsüggedten. És... mi lett vele?

Boche égnék emelte a szemét, kitörült belőlük egy-egy könnyecskéje és nagyon halkán felelte: — A guillotine alá vitték, lefejezték!

A felindulás pillanatnyi csendje és kétségkívül az elvesztett vő emlékének szentelt sajnálkozás után, a doktor befejezte a társalgást.

— Ugy látszik, ön megértett engem... Most már tudja, miért nem kapja meg Rosinet... Isten önnel, uram, harag nélkül, visszaadom a szabadságát... Ügyeim szólítanak... A viszontlátásig... Minden más alkalommal szívesen rendelkezésére állok.

Didier elment, halállal a szívében.

Az utcán azon töprenkedett, hogy miféle kisebbzerű büntett árán nyerhetné meg annak az embernek a becsülését, akit sóvárogva vágyott apósának nevezni, míg nem egyszerre, különös véletlenből, megpillantotta maga előtt Rosinet. Csakis látásból ismerte, sohasem beszélt még vele, mert felénk volt a nővel szemben. Most azonban kétségbeesésében elfelejtett minden tartózkodást; odament a fiatal leányhoz és bevezetés nélkül egyszerűen így szólt hozzá:

— Kisaasszony, szeretem, imádom, bálványozom önt: gazdag vagyok, jó családból való, fiatal és amint látja, nem épen rut. Most kértem meg kezét édes atyjaurától... aki azt válaszolta, hogy valamely gonosztevőnek szánta önt!... Beleenyugszik ebbe a sorsba?

Rosine hosszasan nézte Didiert, édes mosolylyal ajkain és valószínű, hogy nem most nyugtatta először rajta a tekintetét, azután a Bernhard Sarah aranycsengésű hangján felelte:

— Oh, ha a gonosztevő önhöz hasonlítana kisé... Nem tudom...

Az elragadtatás remegése futott végig a szerelmes ifjun, előre nyújtotta a két kezét. A leány bátran elfogadta, majd hirtelen komolylyá váltan mondá:

— Az akadály tehát a kifogástalanságom... Nos... döntsük le, csak a saját akaratomon áll.

Didier nem merte mindjárt megérteni. Rosine nagyon gyorsan tovasurrant, de előbb halkán suttogta:

— Jöjjön el ma este tíz órakor... várt vendég lesz.

Ugyanaznap este egynegyed tizenegykor Didier és Rosine a jövőről meg a jelenről beszélgettek a lámpa ernyőjétől rózsaszínű homályba borult szobában. Nem tudhatni, hogy mi mindent mondtak egymásnak, de kétségkívül szórakozottságból, a fiatal leány derékfűző nélkül, csupasz karokkal,

kurta szoknyában ült a szerelmese mellett. Egyszerre kopogtattak az ajtón. Didier összerendezte:

— Ki jön?

— Apám! szólt a leány.

— Elvesztünk! rebegte az ifju.

— Dehogy, a világért sem, felelte Rosine. Minden este előjön ilyenkor, hogy jóéjszakát kívánjon nekem, vártam.

És hangosan kiáltotta: szabad!

Doktor Boche belépett, apró lépésekkel, gondolatokba mélyedten, lassan, mint rendesen. De hirtelen megpillantotta Didiert, meglátta a leányát nagyon is lenge pongyolájában, borzalommal telten rivalta:

— Rosine!... Uram! Ön itt, ebben az órában? És te így vagy, szemérmetlen teremtés! Oh, ég! Nyomorult leány!... te elvatemedt, te gyalázatos! Anyádra ütöttél, aki bizonyosan megcsalt engem... Minden összeomlik! Isten veletek, szép reményseim, melyeket a te erényedre alapítottam!... a kiegyenlítés, az egyensúly, a büns lelkek megváltása! Most már természetes, sőt szükséges is a rendszerem dicsőségére, hogy mindjárt holnap hozzám menj ehhez a becsületes mulyához! Ily módon talán még nem vesztél el minden! Feleségül mégy hozzá, érted, feleségül mégy, akarom, parancsolom!

— Engedelmeskedünk! — jelentették h együttesen a szerelmesek. — Adja ránk áldását, apám!

Castillo visszatér Párisba.

Madrid, május 30.

Castillo párisi spanyol nagykövét ma hosszú, utolsó értekezletet tartott herceg Almodovar külügyminiszterrel és holnap visszatér Párisba, de nem fog, miként hírlík, Biarritzban tartózkodni. A nagykövét a régenskirálynőnél már megtette búcsulátogatását.

Santiago di Cuba.

Santiago, Kuba szigetének harmadik városa, most, hogy az amerikai flotta körülölelte, rendkívül fontos szerepet játszik.

Santiago a sziget déli részén, Havannától 420 kilométer távolságban; egy 9 kilométer hosszú és váltakozó szélességű öbölben épült. A mélyjárati hajók csak a 160 méter széles köziedési csatornán mehetnek be a kikötőbe, amelyet a Moro és más erődök védnek hatalmas és nagyszámú ágyúkkal.

A 70.000 lakosú régi város az öböl északnyugati végén fekszik. Roppant mennyiségű szénkészlet fölött rendelkezik, melyből Cervera flottája bőven elláthatja magát. Van benne jól berendezett táviróhivatal és a francia és angol társulat több kábeljének állomása; ezeknek azonban a spanyolok valószínűleg nem sok hasznát vehetik, ha igaz az a hír, hogy az amerikaiak elvágják ezeket.

Van még egy partmenti kábel, mely összeköti Santiagót Cienfuegossal.

Az egész öböl alá van a névzet az amerikaiak jól tudják s így teljesen ki van zárva, hogy ebbe behatoljanak, mert ha ezt megkísérelnék, úgy minden hajójuk porzójává válna már a kikötő bejárata előtt.

Az amerikaiak meg fognak elégedni azzal, hogy Kuba déli partvidékét lövöldözzék azzal a kétes eredménnyel, melylyel eddig is lövöldöztek.

A Cervera admirális parancsnoksága alatt álló spanyol flotta tehát, mondhatni, a legkedvezőbb helyen van, mert az amerikaiak semmi kárt sem tehetnek benne s így nyugodtan várhatja a Cadixből állítólag már el is indult tartalék-flotta megérkezését.

Ez a tartalék-flotta három hatalmas páncélos hajóból (Pelayo, Carlos V., Vittoria), egy nagy ezirkálóból (Alfonso XIII.), három torpedóuzószókból (Audaz, Osado, Proserpina), több torpedónaszádból valószínűleg a ezirkálóká átalakított s kitűnő Krupp-féle ágyúkkal felszerelt Alfonso XII., Antonio Lopez, Ciudad de Cadiz, Cataluna, Leone XIII. és a Colonból áll.

A spanyolok különben lázasan dolgoznak egy második tartalék-flotta előteremtésén, melyhez egy nagy páncélos hajó már július elején teljesen elkészül.

Ennek a második tartalék flottának állítólag az a rendeltetése, hogy a Suezet át a Filippin-szigetekhez jusson Dewey flottája ellen, amely a cavitei öbölben el van zárva a világtól, minthogy ezen kikötő bejárata most már biztosan működő árkákkal van van.

Hogy Dewey mennyire el van zárva a világtól, mutatja az a körülmény is, hogy egyik jelző gőzöse a kikötőn kívül rekedt s ez sahoggy se tud bejutni.

TÁVIRATOK.**Az olasz kabinet válsága.**

Róma, május 30. Az egyes tárczák betöltésére nézve még semmi bizonyosat nem tudnak. Rudini miniszterelnök a nap folyamán több politikussal tárgyalt és este folytatni fogja a tanácskozásokat.

Róma, május 30. A „Don Chisciotte” írja, hogy a nézeteltérés Visconti-Venosta külügyminiszter és Zanardelli igazságügyminiszter között a sajtódeliktumok száma szaporításának kérdése fölött, amely eddig egyedül a legfelsőbb fenyítő törvények kompetenciájába tartozott, ép úgy keletkezett, mint a törvényjavaslat fölött, amely szerint a papoktól az exequatur időnkint meg-

vonható. Visconti-Venosta az első szabályt elfogadta, de a másodikba már nem ment bele. A „Popolo Romano” azt írja, hogy a lelkes exequaturjának megvonására vonatkozó törvényjavaslat, amely Visconti-Venosta és Zanardelli között előidézte a nézeteltérést, eddig még minden egyházpólitikai kérdéssel napirendre került.

Róma, május 30. Az „Opinione” azt hiszi, hogy a válság csak rövid tartamu lesz és konstataja, hogy Venosta visszalépését, aki az olasz diplomácia legszébb tradícióinak idejét felújította, általában, őszinte sajnálattal fogadják. Az „Italia” szerint Rudini miniszterelnök Cremonában a szenátus alelnökével, a kamara elnökével és Zanardellivel konferált. A lap korainak mondja, hogy már most beszéljenek egy jövődó miniszteriumról, de mégis azt hiszik, hogy több politikus nyilatkozata szerint Rudininak elvitázhatatlan szolgálatainak, továbbá, hogy a parlamenti csoportokra már nem lehet számítani és hogy a közigazgatás fejlődését csak romboló hatáskörön kívül lehet keresni.

A „Tribuna” szerint Rudini a már említettek kivül Sezavóval, az államtanács elnökével, Rattazzi és Camporeale szenátorokkal is konferált. A lap azt a hirt is közli, hogy Biancheri Rudinának azt tanácsolta volna, hogy a többi miniszterek megtartása mellett csak a megüresedett tárczák betöltéséről gondoskodják.

A „Popolo Romano” írja: Rudini miniszterelnök, úgy látszik, elhatározta, hogy a kabinetet mindkét kamara tagjaiból állítja össze, nagyobb tekintettel a szenátusra, és anélkül, hogy a kamarák egyik vagy másik frakcióját előnyben részesítené. A „Don Chisciotte” szerint Palberti (balpárti), Rubini (jobbpartti) és Carcano (balpárti) képviselők ideértek.

Róma, május 30. A „Tribuna” szerint Rudini majdnem egészen új miniszterium alakításával foglalkozik. Csak néhány eddigi miniszter hajlandó tárczáját megtartani. Zanardelli állítólag kijelentette, hogy az új kabinetbe nem lép be. Oly jelölteket emlegetnek — teszi hozzá a nevezett lap — akik a szenátus többségéhez tartoznak.

A „Messagero” azt írja, hogy Pelloux tábornok eleinte vonakodott a külügyi tárczát elfogadni, a második értekezlet alkalmával azonban, amely Rudini és Pelloux között folyt, a nehézségeket elhárították.

A bolgár fejedelmén Pétervárót.

Pétervár, május 30. A „Nowosti” szerint a bolgár fejedelem és fejedelemné július 21-én (9-én ó-naptár szerint) érkeznek ide.

Oroszok Krétában.

Odessza, május 30. Hivatalos jelentések szerint három külön gőzös indul Nikolajev ből Krétára. Az első ma indul két századdal, a második június 5-én, a harmadik június 12-én, két-két századdal. Ugyane gőzök ugyanannyi katonát szállítanak vissza Krétából. Geboskitak ezredes továbbra is a krétai orosz csapatok parancsnoka marad.

A nyugtalan Grác.

Bécs, május 30. A gráci községtanács ugyanazon paragrafus értelmében, mely szerint feloszlását rendelték el, hat héten belül újból megválasztandó. A választások eredménye kétségtelenül az lesz, hogy Schönerer pártja lesz többségben. A Reichsrath ezzel az ügyvel még előbb fog foglalkozni és a német-nemzeti lapok erre vonatkozó közleményei eléggé elárulják azt a modort, amelyben a vita folyni fog. A kormánynak azonban eltökélt szándéka, hogy mielőtt a képviselőházban a padföldépolitika kezd lábra kapni, a Házat elnapoltatja és jó ideig egybe sem hívja.

Grác, május 30. Daczára az általános izgatottságnak, a vasárnap nyugodtan folyt le. A helytartóság feloszlását rendelteté képezi a közbeszéd-kizárólag tárgyát. Az ország minden részéből diákküldöttségek érkeztek a diákkongresszusra, amelyen a negyvenhat tartalékos tiszt lefokozásához fognak állást foglalni. Tegnap összesen két egyént tartóztattak le,

egy munkást és egy diákot, de rendzavarás sehol sem történt. Ma csendőr- és rendőrjáratok ezirkálnak az utcákon.

Prága, május 30. A „Narodni Listy” a gráci községtanács feloszlásából arra következtet, hogy gróf Thun a német baloldallal teljesen szakított és felhatalmazást kapott arra, hogy az első obstrukciós kísérletnél feloszlassa a Reichsrathot és a 14. paragrafus alapján kormányozzon.

Faure elnök St-Etienneben.

St-Etienne, május 30. Az 1870-ben el-esettek emlékét leleplezték. A városi hatóság által este rendezett banketten a köztársasági elnök is résztvevett és beszédében szóba hozta a francia-orosz szövetség is.

Kiemelte, hogy ez a szövetség Franciaország helyzetét megerősíti, amint az országnak vagy a béke érdekében kell felszólalnia, vagy pedig saját érdekeit kell megvédenie.

A spanyol-amerikai háborura vonatkozólag sajnálattal jegyezte meg, hogy Franciaország és a többi hatalom együttes igyekezetének nem sikerült a konfliktust megakadályozni. Kijelentette, hogy Franciaország a legszigorubb semlegeséget követi és azt a reményét fejezte ki, hogy a semleges államok törekvései elvégre is a békét fogják eredményezni.

Franciaországnak a külállamokhoz való viszonyáról szólva konstataja, hogy az ország kifelé bizalmat és tekintélyt élvez és a tradíciókhoz, a régi eszményekhez való ragaszkodása dicsősegteljes helyet biztosít számára. Azt, hogy régi állását Európa politikai tanácsában is visszaszerezhetette, a demokraciának és a felelősség tudatának köszönheti.

Pohatát az összes francziák egyesülésére üritette.

Az angol tartalékosok behívása.

London, május 30. A Reuter-ügynökség jelenti: Hír szerint Birmingham és más városok hatóságai értesítést kaptak, mely szerint az illetékes központi hatóság elrendelte, hogy tervet készítsenek az iránt, hogy a tartalékosoknak esetleg szükségessé váló behívása nyilvános falragaszok útján történjék.

A király Laxenburgban.

Bécs, május 30. Ő felsége a király ma délután 2 órakor az Aspang-vasút különvonatán Laxenburgba utazott Stefánia özvegy trónörökösne látogatására.

A commune bukásának évfordulója.

Páris, május 30. Az 1871-iki májusi hét és a commune bukásának évfordulója alkalmából a forradalmár szociálisták a Père-Lachaise-temetőbe vonultak, hogy megkoszorúzzák társaik sírjait. Rochefort ellen tüntetés történt, minek következtében verekedés támadt Rochefort hívei és ellenesei közt. A tüntetőket rendőrség oszlatta szét és több embert letartóztatott.

A belga választások.

Brüsszel, május 30. A képviselőházi pótválasztásoknál Lüttichben 6 szociálistát és 5 radikálist, Verviersben pedig a katolikuspárti jelölteket választották meg. (A szociálisták 4 helyet veszítettek.) Thuinban 3 szociálistát választottak meg, itt tehát elhódították a szociálisták a katolikusoktól és a szabadelvűektől 1—1 mandátumot. Soigniesben a szociálistákat, Tournayban a katolikusokat újra megválasztották. Athban a szabadelvűek győztek, elhódítván két mandátumot a katolikusoktól. A szenátusi pótválasztásoknál a számarány nem igen változott. Tournayban egy helyet veszítettek a katolikusok a szabadelvűek javára, míg Verviersben egy helyet elhódítottak a liberálisoktól.

Brüsszel, május 30. A választások eredménye most már teljesen ismeretes. A képviselőház pártjainak számaránya a következő: 112 katolikus, 28 szociálista, 6 szabadelvű és 6 radikális. A katolikusok többsége az új házban 72, míg a régiben 70 volt. A szenátusban a katolikusok 36 szónyi többsége változatlan maradt.

Tüntetés Marseilleben.

Marseille, május 30. **D r u m o n t** megérkezésénél tüntetések voltak, amelyek csakhamar verekedéssé fajultak. A rendőrség szétszálta a tüntetőket néhány embert letartóztatott.

A kelet-ázsiai kérdés.

Yokohama, május 30. (Reuter.) A koreai kormány elhatározta, hogy megnyit még három kikötőt és Ting-Yangot nyit kereskedőhelynek nyilvánítja.

Potsdam, május 30. **V i l m o s** császár ma **L i i - H a i - H u a n** kínai követet kihallgatáson fogadta.

400.000 tonna gabona.

Buenos-Aires, május 30. Hivatalos kimutatás szerint a kivihető gabonakészlet 400.000 tonnára rug.

HIREK.**Az unio ünnepe.**

(Távirati tudósítások.)

Ma ötven éve nagy ünnepe volt Kolozsvárnak és Erdély dicső multu fejedelmi városával együtt Magyarországnak és Erdélynek. E napon egyesítettek háromszáz évi különválás után Erdélyországot Magyarországgal és erre a napra akkor zászlódiszben pompázott kincses Kolozsvár városa. Ifju és agg, szegény és gazdag egyaránt örült a nagy napnak és a város közönsége szinte nemzetiségi különbség nélkül ujjongott a nagy esemény örömeire.

Az egyesülés ötvenéves fordulóját kegyelettel ünnepelte meg ma Kolozsvár városa. Az ünnepen a kormányt báró Dániel Ernő miniszter képviselte és számos irodalmi testületen kívül Budapest székes főváros is képviseltette magát a szép ünnepen, amelynek lefolyásáról tudósítunk a következőket táviratozva:

A mai szép ünnepet csupán az eső zavarta meg. Egész nap esett s ez megrongálta a díszítéseket. Tegnap délután Magyar-Nádasnál felhőszerkedés volt és teljesen elmosta a vasúti töltést. E miatt óriási zavar és pánik keletkezett a kolozsvári pályaudvaron, ahol báró Dániel Ernő miniszter megérkezését várták. A miniszter különvonatát Árad felé akarták irányítani és csak nagy ügygyel-bajjal érkezhettek meg. A vasúti töltés kiigazítására ugyanis különvonattal munkásokat, anyagot és kavicsot kellett küldeni s csak miután a töltést kijavították, indíthatták tovább a miniszteri különvonatot, amely tegnap este helyett csak má reggel fél négy órakor érkezett meg.

Az ünnep hálaadó istentisztelettel kezdődött, amelyet a főtéri Szent-Mihály templomban tartottak meg.

Ezután rendkívüli közgyűlés volt a városháza nagytermében, amely zsufolásig megtelt előkelő közönséggel.

Jelen voltak: Hegedűs Sándor és Groisz Gusztáv képviselők, Teleki Domokos és Sándor grófok, gróf Wesselényi Miklós főispán, Szász Károly és Domokos és Ferencz József püspökök, báró Bánffy Ernő, gróf Lázár István, báró Bánffy György, gróf Korniss Viktor, továbbá B u d a p e s t székes főváros küldöttsége: Lung és Kullmann tanácsosok, számos egyéb törvényhatósági küldöttség és számos törzs- és főtisz és diszes hölgyközönség.

A l b a c h Géza polgármester a városi tanácsossal diszmagyarban vonult a terembe és küldöttséggel hívta meg B é l d i Ákos főispánt, aki mint elnök megnyitotta a diszgyűlést és indítványára küldöttséget menesztettek báró Dániel Ernőért. Néhány perc múlva a kereskedelmi miniszter megérkezett és lelkes eljenzés között foglalta el a neki fentartott külön helyet.

Gróf B é l d i Ákos hosszabb lelkes beszédben fejtette ki, hogy csak az a nemzet érdemes a jövőre, amely multjának kimagasló eseményeit megbecsüli. Emelkedett szavakban utalt arra, hogy ugyane falak visszhangozták ötven évvel ezelőtt az oly hően óhajtott egyesülést. Meleg szavakban üdvözölte az egybegyűlteket s beszédét e szavakkal végezte:

Isten tartsa és áldja meg drága hazánkat, szeretett királyunkat!

A közönség az utóbbi szavaknál felállott és perczekig tartó viharos eljenzésbe tört ki, mire a főispán a közgyűlést megnyitottak nyilvánította.

A l b a c h Géza polgármester hangsúlyozta, hogy a törvényhatóságot, midőn az unio megünneplését elhatározta, egyrészt a dicső multnak felidézése vezette, másrészt a forró és kegyeletes hála azok dicső emléke iránt, akik annyit küzdöttek és az unio királyi megerősítését kieszközölték. Felolvassa a 48-iki felelős miniszterium üdvözlését az unio kihirdetése alkalmából és végül a következő indítványokat terjeszti elő:

1. Kolozsvár törvényhatósága az unio emlékét megünnepleni akarván, ennek kegyeletes megvalósítását követésre való példa gyanánt jegyzőkönyvileg megörökíti.

2. A város törvényhatósága az ünnepélyen való részvételért halás köszönetet mond báró Dániel kereskedelmi miniszter, a főrendi- és a képviselőház, a főváros és a törvényhatóságok képviselői, valamint a megjelent közönség iránt.

3. A város törvényhatósága részt vesz az egyetemi ifjuság által a Vigadó falában elhelyezett emléktábla leleplezése alkalmából rendezett ünnepélyen.

Végül a Hid-utcát **W e s s e l é n y i - u t c z á n a k**, a Monostori-utcát **U n i o - a t c z á n a k** nevezi el.

A közgyűlés az indítványokat egyhangulag lelkesedéssel elfogadta.

Báró **F e i l i t z s c h** Arthur gyújtó beszédben emlékezett meg arról a szeretetről és hódolatáról, amelyet minden magyar ember királya iránt érez. (A közgyűlésen jelenlevők mind felállanak.) Indítványozza, hogy a királyhoz hódoló távirat intéztessék.

Az indítványt óriási lelkesedéssel elfogadták.

Ezután **M á r k i** Sándor egyetemi tanár méltatta az unió történelmi szempontból. Beszéde végén megemlékezett báró Dániel miniszterről, aki eljött az ünnepélyre. Felemlítette, hogy Bánffy miniszterelnök is erdélyi ember és súlyos államférfiúi gondjai között gyakran siet Kolozsvárra, hogy megcsókolja édes anyja kezét, amelyek ötven év előtt tapsoltak az uniónak. (Zajos eljenzés és taps.)

Beszédét a haza és király éltetésével végezte.

Ezután **G r o i s z** Gusztáv szólott: A porszemet — ugymond — elfujja a szellő, ha egyedül áll, de ha sziklavá nő, vihar sem bír vele. Két testvér, kiket a szív legékesebb vonzalma köt egymáshoz, kiket létérdekük is egymáshoz utal, egyesült. Hálával emlékezik meg azokról, akik a két testvérhonnan egyesülésén érdemeket szereztek. Majd Erdélynek az unio előtti jogviszonyairól beszélt és végül az uniónak közjogi és politikai hatásáról emlékezett meg lendületes szavakban.

Báró **F e i l i t z s c h** indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a beszédek jegyzőkönyvben örökítik meg.

Végül **B é l d y** Ákos elnök a gyűlést lelkes szavak kíséretében bezárta. Következett nyomban az épületbe helyezett **m l é k t á b l a** leleplezési ünnepe.

A vigadó előtt ezerekre menő sokaság sorakozott, amelyhez hozzácsatlakozott a gyűlés közönsége is. **P a s u r e k** joghallgató alkalmi verset szavalt, **B a r t ó k** Lajos pedig „Egy a haza” című ünnepi ódáját olvasta fel nagy tetszés mellett.

A lendületes óda utolsó versszaka így hangzik:

A Gríttiek lovagdalt kézzel, Básták
S ebhajduik kiirtva fekszenek;
De áll fölöttük hétszeres kőbástyád:
A nemzet-egység s égig emeled!
Egy Magyarország áll negyvennyolc óta,
S nincs fegyver egy szívünknek ellene!
Erdély, te szent szabadság szülőhonja,
Áldjon meg a magyarok Istene!

A szép verset nagy tetszéssel fogadták.

D i t r ó i Nándor, a kolozsvári egyetemi kör elnöke beszélt ezután, miközben a lepel lehullott az emléktábláról. Most **S z v a c s i n a** Géza helyettes-polgármester válaszolt és lelkes beszédben fogadta, hogy a törvényhatóság az unio emlékét meg fogja őrizni.

Az ünnepi közgyűlés a következő táviratot intézte a belügyminiszterhez:

„Kolozsvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága mai napon tartott diszgyűlésében ünnepli Erdélynek Magyarországgal történet unioja 50 éves fordulóját és együtt ünneplő kormány, a főrendiház és a képviselőház, valamint a meghívott törvényhatóságok képviselőinek jelenletében. Közgyűlésünk báró Feilitzsch Arthur bizottsági tag indítványára egyhangú lelkesedéssel fölkéri határozta nagyméltóságodat, hogy az egész nemzetet hazafias örömmel eltöltő ünnepnapon törvényhatósági bizottságunk és az együtt ünneplő közönségnek hódolatát, törhetetlen hűségét és lángoló szeretetét ö c s á z s á r i és apostoli királyi felségének tolmácsolni kegyeskedjék.

A l b a c h G é z a,
polgármester.

A banket.

A délutáni népünnepelet a nagy eső miatt nem lehetett megtartani. Az eső különben egész nap esett s csupán ez zavarta a ritka szép ünnepélyt.

Délután két órakor a lövőház épületében banket volt. Az első felköszöntőt gróf B é l d y Ákos mondotta a királyi párra. **A l b a c h** Géza polgármester báró Dániel Ernőt és a kormányt köszöntötte fel, mire báró D á n i e l Ernő miniszter nagy csendben szólalt fel: Nem mulaszthatja el, hogy köszönetet ne mondjon az összkormány és saját nevében a megünnepeltetésért. Saját nevében, aki örül, hogy képviselheti ez ünnepélyen a kormányt (Eljenzés.) Ez ünnepély jelentőségében és kibatásában a legfontosabb (Zajos helyeslés.) mert ha vizsgáljuk jelentőségét az unio-nak, be kell ismernünk, hogy e tény záróköve annak a 25 évi küzdelemnek, melynek történetét Horváth Mihály oly szépen megírta. Ezzel emelkedett érvényre az 1848. évi alkotás, megadta az erőt a magyar államnak missziója teljesítésére, melyet itt magára vállalt. (Zajos eljenzés.) E ténynek tulajdonítható, hogy midőn hazánk a millenniumot ünnepelte, ifjult erővel érezte képesséitnek magát magasztos missziójának teljesítésére és valóban Szent István koronája sohasem sugárzott oly fényben azelőtt. Az elismerés koronáját nyújtja Kolozsvárnak ama közreműködésért, melyet e tényért tett, át volt látva, a lelkesedéstől és mindent megtett az unio érdekében. És ha kérde, hogy miért tette ezt? — a feleletet megtalálja, ha röviden méltatja a 48-as törvényeket. Alkotásuknak tisztán polgári jellegük van: ezért tették annyira magukévé szellemét. (Zajos, hosszabb eljenzés.) Kolozsvár város polgári érényekben, művelődésben, tökéletesedésre való törekvésében gazdag, kívánja, hogy mint kulturális téren is folyton fejlődik, úgy közgazdasági téren is haladjon és fejlődjön, mert minden állami és nemzeti függetlenség legbiztosabb feltételét a biztos alapokra fektetett közgazdasági állapotok képezik és ebben találja legbiztosabb garanciáját annak, hogy Kolozsvár város jövője s z e b b lesz, mint amilyen a multja volt. Poharát Kolozsvár városra és fejlődésére emeli. (Hosszantartó zajos eljenzés és taps.)

S z v a c s i n a Géza helyettes polgármester a törvényhozas tagjaira emelte poharát.

H e g e d ű s Sándor képviselő szép beszédben emelte ki Kolozsvár város érdemeit. Megemléltette, hogy Magyarország, illetve Erdély volt az első állam, amely Európában a nemzeti egységre törekedett. Az ifju Kolozsvárra emelte poharát. (Hosszas eljenzés és taps.)

S á n d o r József képviselő a székes főváros és képviselőire mondott felköszöntőt, amelyre **L u n g** tanácsos válaszolt. **K o m l ó s s y** Ferencz képviselő a katonákat köszöntötte fel, mire **P a l k o v i c s** altábornagy nagy tetszés mellett hazafias pohárköszöntőben a polgárságra emelte poharát.

F e i l i t z s c h Arthur a városi diszgyűlésen közreműködőkre, **G r o i s z** Gusztáv a volt erdélyrészi követekre és az ünnepélyre meghívott hölgyekre, kik 50 év előtt is ott voltak, mondott tőszót.

D i t r ó i Nándor **B a r t ó k** Lajost köszöntötte fel, akinek válasza nagy tetszést keltett. Báró Wesselényi főispán **K o l o z s v á r i r a** és **V i r á n y i** István a 48-as honvédekre mondott köszöntőt.

S z á s z Károly püspök hazafias tőszja is tetszett.

Este kivilágították a várost. A színházban műkedvelői előadás volt.

Nagy visszatetszést keltett, hogy a 400.000 forinttal szubvencionált kolozsvári szintársulat nem vett részt az ünnepélyen és Nagyváradon játszott ma is.

Junius hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Junius hónap 1 forint 20 kr.
 „ 1-től szeptember 30-ig . . 4 forint 70 kr.
 „ 1-től december 31-ig . . . 8 forint 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejár, hogy az előfizetés meletti megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdővad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felmértetésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítettjük a lapot.
 A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 12 oldal.

— **Lipót főherceg halála.** A 25-ik orosz dragonos-ezred küldöttsége az ezred tulajdonosának, Lipót főhercegnek elhunyt alkalmából ma reggel Bécsbe érkezett. Őfelsége Bobrinski ezredessel, az orosz hadügyminiszter Bécsben időző hadsegédével együtt külön kihallgatáson fogadta ma délelőtt a küldöttséget, amely jelen lesz szerdán a Lipót főhercegeért tartandó requiemben. A mai udvari ebédén résztvettek: Frigyes Henrik porosz herceg kíséretével, a főhercegek, Lichnowski német nagykövetségi tanácsos, a német nagykövetség tagjai, a porosz tiszti küldöttség, Voronin orosz katonai attaché, Bobrinski orosz ezredes és az orosz tiszti küldöttség. Frigyes Henrik porosz herceg ma délelőtt jelen volt a protestáns templomban tartott istentiszteleten és este 10 óra 20 perczkor elutazott Karlsbadba. Berlinből táviratozzák, hogy a hadsereg rendeleti közlönye, amely gyászkerettel jelent meg, császári kabinetrendeletet közöl, amely elrendeli, hogy a 6. számú gránátos-ezred tisztjei, amely ezrednek az elhunyt Lipót főherceg tulajdonosa volt, nyolcz napig gyászt viseljenek.

— **Bánffyok Herkulesfürdőn.** Báró Bánffy Dezső miniszterelnök családja a jövő hónapot Herkulesfürdőn tölti. Junius 6-án érkeznek oda és — amint tudósítónk jelenti — az Erzsébet-villa földszintjét rendezik be a részökre.

— **Hívják a magyarokat!** Megirtuk annak idején, hogy az osztrákok lövész-egyesülete meghívta a budai lövész-egyesületet, jelenjék meg a császár-jubileum emlékére rendezendő lövész-ünnepélyen. A budai lövész-egyesület tudvalegőleg tisztelettel visszautasította ezt a meghívást, de azért az osztrákok még mindig erősen bíznak a magyarok eljövételében. A császár-jubileum és V-ik ausztriai szövetséges lövészet központi bizottsága ma magyar nyelvű felszólítást küldött be hozzánk, melyben felszólítja a magyar lövéstartásokat, jelenjenek meg minél szamosabban a lövészünnepben.

Néktek — ugymond a felhívás — velünk egyetemben tanubizonyságot kell tenni, hogy Ausztria és Magyarország évszázadok óta a közös uralkodóház, valamint a közös történelem által összekötve lévén, dicsőségjeljes hagyományához híven marad. Ez alkalommal nem csak arról van szó, hogy hazánk népeiben lakozó éber véderő jelentőségét nyilvánvalóvá tegyük, hanem, hogy hazafias szívvel fakadó hódolattal adózzunk a császár és király általános szeretettel körülvelt személyének. Ezen ünnepnél a magyar lövészek, a magyarfiak nem hiányozhatnak. Ezért intézzük hozzátok, magyarhoni lövészek és testvérekhez meghívásunkat, béke- és örömnépünkön való részvételhez első sorban hozzátok, azon bizalomteljes reményünket kifejezve, hogy tömegesen bevonulni fogtok ünnepiesen díszített városunkba, szorgalmasan részt veendő azon versenyben, mely a kiválóan gazdag és pompás lövődíjak körül érvényesülni fog.

Mindenesetre szép az osztrák lövészekről, hogy magyar felszólítást küldenek (ha mindjárt el van is kissé fordítva a magyar nyelvre), de azért nem hiszszük, hogy foganatja lesz.

— **Az új apátok felavatása.** A király nem régen dr. Walter Gyula, Wenzel Antal és Berger János esztergomi kanonokokat apátokká nevezte ki. Az új apátok ünnepélyes felavatása

pünkösdi hétfőjén volt a hercegprimás házi kápolnájában. A szertartást fényes segédlettel Vaszary Kolos biboros hercegprimás végezte, aki a szokásos ceremóniák közt iktatta be a három apátot új méltóságába. Felavatás után a hercegprimás reggelit adott az új főpapok tiszteletére.

— **A debreczeni dalosok Konstantinápolyban.** Hétfőn dél óta vendége a debreczeni dalárda a török fővárosnak. A szultán különös jóindulattal viseltetik irántuk, és az ő jóvoltából sorra nézik a város nevezetességeit, amihez közönséges balandó nagyrítán fér hozzá. A debreczeniek nagyon megnyerték a konstantinápolyiak rokonszenvét csöndes magaviseletükkel. Széchenyi pasa, akinél a dalárda vezetősége tisztelgett egy ízben, viszonzta a látogatást és együtt volt a debreczeniekkel a magyar származású Engel Gyula estélyén is. Az első felköszöntőt Széchenyi pasa mondta a dalárdára; utána a konstantinápolyi olasz kolónia elnöke, Donizetti, aki fia a híres zeneszerzőnek, mondott felköszöntőt. Márk Endre, a dalárda elnöke, Széchenyi pasát köszöntötte föl. A dalárda vezetősége Calice bárónál, a konstantinápolyi osztrak-magyar követnél is tisztelgett, aki szintén rendezett estélyt a debreczeniek tiszteletére. A nagykövet estélyére a dalárda nyolcz előkelőbb tagja és Széchenyi pasa volt hivatalos. A szeretetreméltó bárónő mellett Márk Endre elnök ült, a nagykövet mellett pedig Ujlaki Antal, debreczeni ujságíró. A társalgás magyarul, németül és francziául folyt. Mikor a társaság egyik tagja mentegőzött, hogy a debreczeni ember esze nem igen veszi be az idegen nyelvet, a nagykövet kíváncsian kérdezte:

— Nem érezi szükségét idegen nyelvnek?

— Nem, kegyelmes uram, felelt egy francziául tudó dalárdista. Mi igen tiszteljük a németet is, meg a francziát is, de azért a magunk nyelvén akarunk boldogulni.

Calice báró erre ezt válaszolta:

— Igen örülök, hogy ezt hallom. A magyar ember önértetere vall, hogy a saját nyelvvel már teljesen boldogul. Nem baj az, hogy a magyar nehezen tanulja az idegen nyelvet, legalább annál inkább megőrzi nemzetiségét és annál kevésbbé olvad be az idegen elembe. Magyar nyelven is megszereshető a műveltség összes feltétele. Sőt azon emberek, akik csak egy nyelven tudnak, néha alaposabbak, mint az ugynevezett Mezzofantik.

A banketten nagyon szívélyesen köszöntötte föl a nagykövet magyar vendégeit, Márk elnök viszont a nagykövetet. A nagykövet ezt felelte Márk felköszöntőjére:

— Mily szépen cseng a magyar szó. Egy évig tanultam magyarul, mert a karrierem is egy magyarnak, Andrásynak köszönhetem. De a magyar nyelvvél nem boldogultam.

Ezután felköszöntötte Márkot és jelenlevő feleségét. Éjfél tizenegy óráig volt együtt a jókedvű társaság a nagykövet vendégszerető házában. Éjfélkor kirándultak a dalosok csónakokon a tengeröblbe és szébbnél-szebb magyar nótákat énekelve sokáig sétacsónakáztak.

— **A Rókus-kórház jubileuma.** A Rókus-kórház felavatásának századik évfordulóját a legnagyobb csendben ülték meg. A betegek csak az ujságokból értesültek, hogy ünnep készül. Ez az ünnep istentiszteletből állott. A Rókus kápolnájában tegnap reggel Wessel József plébános helyettes nagymiséjét tartott, amelyen megjelent a tisztviselői kar és a lábadozó betegek egy része. Mise után egyházi beszédekkel mondtak. Délután vecsernye rekesztette be a jubileumi istentiszteletet.

— **Pünkösdi.** A Szentlélek eljövételének az ünnepe nagyon szomorú ünnep volt: vagy csepergett vagy pedig dült az eső. Így tehát a szomszédos ligetek, erdők, mezők tömeges ellepése, amit pünkösdi napján nagyobb mértékben cselekszik meg a városi nép és katonaság, ezuttal teljesen elmáradt. Ellenben a korcsmák, kávéházak személy-, sör- és pikkoló-forgalma élénk föllendülésnek örvendett, ami italmérő-ipari szempontból viszont nagyon kívánatos körülmény volt. Így egyenlítődt ki a kedves ünnepnapnak a szomorúsága és öröme. Csak a rózsá hiányzott, a pünkösdi rózsá. Azonban itt is történt valamelyes kompromisszum, mivelhogy estefelé a csapszékek környékén csak úgy

zsongott a sok, pirosabbnál pirosabb ábrázatu polgár. Az igazi ünnep így tehát csak a templomokra szorított, amelyeket nagy számmal keresett föl az ajátatoskodók serege. Ünnep első napján kezdődött a bérmeállítás. Vasárnap reggel nyolcz órakor a jezsuiták józsefvárosi templomában Vaszary Kolos biboros hercegprimás végezte a szertartást dr. Walter Gyula kanonok, dr. Kohl Medárd és Andor udvari pap segédletével s több száz gyermeknek osztotta ki a bérmeállítás szentségét. A ferencvárosi plébánia-templomban Boltizár József püspök bérmeált.

— **Halálozás.** Császár Sándorné született Gálszécsi Ritóók Ilona, a II. kerületi állami tanítónő- és nevelőnőképző-intézet kézimunka-tanítónője május 27-én meghalt Budapesten.

— **Szobor leleplezés Miskolcra.** Fellobogozott utcák és terek hirdették napok óta, hogy Miskolcz ünnepre készül: az első nagyobb szabású Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére. A Kossuth család részéről Ruttkayné Kossuth Lujza és Kossuth Ferenc, a város képviselői: Lánczy Leo és Szemere Attila, kívülök Pichler Győző, Kubik Béla és Sturman György képviselők és még számosan érkeztek Miskolczra. Az ünnepély ma délelőtt ment végbe sok ezer ember jelenlétében. Soltész Nagy Kálmán polgármester megnyitja után Tóth Pál tanár tartalmas beszédben méltatta a nap jelentőségét. Beszéde végén lehullott a szoborról a lepel. Ezután a küldöttségek helyezték el a szobornél szebb koszorukat a szobor talapzatára. Kossuth Lajos ércszoborra nagyobb az embernagságnál. Kossuthot férfi kora javában, szónoki állásban ábrázolja. Arczával a „Korona” szálló felé néz, jobb karját magasra emeli, balkarja pedig a diszkard markolatán nyugszik. A leleplezési ünnepély után Kossuth Ferenc a „Korona” szálló ablakából köszöntöte meg a közönségnek ennek szeretetét és kegyeletét Kossuth Lajos iránt. Déli egy órakor a „Korona” disztermében 400 terítékű bankett volt, hol Kossuth Ferenc nagyhatású beszédet mondott.

— **Munkásforradalom.** A francziaországi Denainben, a Nord-departementban óriási munkáslázadás volt a napokban. Mintegy ezer munkás állt össze a munkaidő után, berontottak a kávéházakba és vendéglőkbe és mindent összezúztak, ami a kezük ügyébe esett, és a nagyszámu csendőrségnek nagy erőlködést kellett kifejteni, míg szét tudta őket verni. Másnap azonban a kollektivisták közül vagy százan újból összeálltak, hogy egy Sirotnak nevű urnak gratuláljanak, egy nagy csapat republikánus munkás azonban utujakat állta. Nagy verekedés keletkezett erre; botokkal, késekkel, ernyőkkel mentek egymásnak és Isten tudja mivé fejlődik a verekedés, ha a kirendelt katonák szét nem osztják őket. Ezzel azonban még nem fejeződtek be a zavargások. A republikánusok este Sirotnak minden ablakát beverték és közben egyre kiáltották:

— Halál a munkaadókra!

Mikor már nem volt beverni való ablak, a Carmagnolet énekelve szétosztoltak és csaknem minden korcsmát és pálnkamérést kiraboltak. A verekedésekben sokan megsebesültek; a lakók nagyon félnék, hogy a közeljövőben még több zavargás is lesz a városban.

— **Vasuti szerencsétlenségek.** Egész sereg vasuti szerencsétlenségről kaptunk ma hírt. Ime a szomorú krónika: Balassagyarmatról jelentik: A balassagyarmat-párdány-nánai vonalon Balassagyarmattól 15 percznyire, a ribai őrház mellett szerencsétlenség történt. báró Podmaniczky Béla cászá. és királyi kamarás, méneskari kapitány és Fay Bertalan főispáni titkár, az utóbbinak fogatán, Romhányba akartak látogatába menni. Alig hogy az országutat átszelő sínekre értek, a lovakat s a kocsit az arra robogó tehervonat darabokra aprította. Fay kirepült a kocsiból. Podmaniczkyt magával hurcolta a kocsival a mozdony néhány méternyire. Mindkettő sérüléseket szenvedett, melyek azonban nem életveszélyesek. Csakis vétkes hanyagság az oka a szerencsétlenségnek, minthogy az ór nem erasztette le a sorompót. — Zimonyból

táviratozzák: A B u d a p e s t r ől vasárnap elindult gyorsvonat Szerbia R á l j a községében a magas töltésen összeütközött egy tehervonattal. Halott nincs, de sok ember megsebesült. Szerencsére a villamfék az utolsó pilanatban működött és így eljött vette a még nagyobb szerencsétlenségnek. Kiderült, hogy az állomásfőnök elaludt. — **B é c s b ől** jelentik: Az államvasuttsátság személyvonatának, amely ma reggel Bécsből Brünnön keresztül Prágába indult, a sílvokai állomásnál kilencz kocsija kiaklott. Egy asszony, egy gyermek és két postahivatalnok könnyű sérülést szenvedett. A vizsgálatot megindították. — **L u z e r n b ől** táviratozzák: Több munkás, akik ma reggel a szentgotthardi vonal itteni pályaudvara közelében dolgoztak, egy berobogó különvonat elől az északeleti vasut szomszédos sineire menekültek, ahol őket egy észrevétlenül berobogó vonat elgázolta. Hét munkás életét vesztette, három pedig súlyosan megsérült.

— **Ráunt a feleségére.** Juhász István napszámos, aki Újpesten a Gyár-utca 67-ik számú házában lakott, ma délelőtt nagy késsel úgy megsebesítette a feleségét, hogy a szegény asszonyt súlyosan megsebesítve vitték be a gróf Károlyi kórházba. Juhászt nyomban letartóztatták és behozták a főkapitányságra, ahol kihallgatásakor azt mondta, hogy már megunt a feleségét és így akart tőle megszabadulni.

— **Járványok.** A kisjenői járás némely községében ijesztő módon pusztítanak a járványok. Így Zarándon 168 gyermek halt el vörhenyben és midőn a hatóság azt hitte, hogy a baj engedni fog, kiűtött a kanyaró, mely a vörhenytől megmenekült gyermekeket sorra pusztítja. A kanyaró a járás legnagyobb községében, Székudvaron is rohamosan terjed, hol néhány nap alatt közel négyszáz gyermek betegedett meg. Kerültsön a torokgyík lépett fel és borzasztó pusztításokat tesz a gyermekek között.

— **Munkás-gyűlések.** Pünkösdi vasárnapján két nagyobb munkásgyűlés volt a fővárosban. Az egyiket a gomkötők tartották délelőtt 10 órakor a Kazinczy-utca 53. száma alatt, a másikat a budai szocial-demokrata munkások délután 4 órakor a fő-uti 74. számú házában. Szokás szerint szidtak mindenkit, aki nem elvtársuk, külön említésre való dolog nem történt egyik helyen sem. Még egy gyűlés volt hirdetre délutánra a Városmajorba, ezt azonban nem tarthatták meg, mert a tanács nem engedte meg az üdülőhely gyűlésre való lefoglalását.

— **A villamos áldozata.** Az 1232. számú egyfogatu bérkocsi, melyet Kovács András bérkocsis hajtott, összeütközött egy villamossal. A bérkocsis a Bethlen-utczából fordult ki a csömöri-utca s a kocsis, ki részeg volt, valószínűleg nem hallotta a villamos csengetését és így történt az összeütközés. A bérkocsist halálos sérülésekkel szállították a mentők a Rókus-kórházba. — Tegnap este az újpest-rákospalotai villamos egyik kocsija elgázolta a Hungaria-ut és Lehel-utca sarkán Minik Pál napszámost. A szerencsétlenség térdben mindkét lába eltört.

— **Rudolf királyi Fülöpzálláson.** Megirtuk a napokban, hogy egy biharmegyei községben mint ültette fel a községet egy család, aki Rudolf királyfinak mondotta magát. Mint most kecskeméti levelezőnk írja, a közeli Fülöpzálláson nemrégiben ismét megjelent az a titokzatos alak, akit a nép Rudolf királyfinak hisz. Jósán a k hívatta magát és azt állítja, hogy nagy dolgot fog ő majd cselekedni, csak jöjjen el az ő ideje. De az el is jó, mivelhogy nem is messzi van már az idő. — Akkor meg fogja ő mutatni országának világnak, ki ő, akit elzavartak feleséges atyjától. Így beszél az a rejtélyes ember, aki a Fülöpzálláshoz nem messze fekvő Csengődi pusztán lakik egy kis sárputriban. A nép bálványozza; a vénje pedig gyakran kijár hozzá tanácsot kérni, amivel bőven el is látja azokat. Különböző érdekes, hogy ez az ember már évekkézel előtt is Fülöpzálláson volt és ugyanazon a helyen lakik, ahol akkor lakott. Akkoriban a várossal gyakran meggyült a baja és talán ennek folytán kellett neki Csengődről eltánnia. Most, hogy

ismét megjelent, az emberek tömegestől vándorolnak oda. Elmondta többek között, hogy Pesten, Bécsben és Berlinben lakott, ott kellett neki sanyarogva, kínlódva és keserűséggel látni, hogy egykori jóbarátai, akik gyermekkorában játszópajtásai voltak, most büszkén, gögösen megvetik, kinevetik őt.

— **A kuruzslás áldozata.** A civilizáció Kálmán király óta nagy haladást tett ugyan, de azért a babona faluhelyen, különösen az oláh nép között még erősen tartja magát. Alig van hét, hogy Arad megye egyik vagy másik községében valaki áldozatul ne essék a babonának. Legutóbb az arad megyei Gyula-Varsándon történt ilyen eset, mely szomorúan jellemzi a nép hátramaradottságát. Az eset a következő: **H o t o r á n** Juon jó módu gyulavarsándi gazda feleségét tegnap halva találták egy nagy káposztás-kádban. A gyanus esetet bejelentették a kisjenői királyi járásbírósnak, mely a vizsgálatot megindította s ennek folyamán kiderült, hogy Hotorán Juonn kuruzslásnak esett áldozatul. A szerencsétlen asszony ugyanis régebb idő óta máj- és vesebajban szenvedett. Egy javasasszony tanácsára ő maga cizinóbert és ként vásárolt és azt egészen új cserépfazékban parázsra téve, magát egy káposztás hordóban betakarva, megfűtölte. A felolvadt higany és kénzőzők eleinte elkábították s végre megölték. Az egész vidéken hírhedt javasasszonyt elfogták.

— **Lottónyeresemények Olaszországban.** Olaszországban, ahol a lotto még teljes virágzásban van, nagyobb események alkalmával az ezekkel összefüggő számokat főlrakják a lutrira. Nem egyszer megtörtént már, hogy az ilyen eseményeknek a lotto megadta az árát. Így a többek közt IX. Pius pápa halálakor a lotto néhány száz ternet, pár quatternot és egy quinternot fizetett ki. Ez utóbbit egy szegény szicíliai vándorklarinétos nyerte. A napokban lezajlott milánói forradalmi zavargásokat is felhasználták a kofák a lotto-kombinációkhoz. S ez eseményt különösen a mantovai játékosok kombinálták jól össze, ahol állítólag száznál több ternet, egy quatternot és több száz ambot csináltak. A szerencsés számok ezek voltak: 7. A forradalom kiütésének napja Milanoban. 18. Az álmokönyvben a vér jelenté e számot. 11. E napon lett általános a forradalom. 90. Nagy események patronus-száma. A quatternot, 100.575 lírát, egy **Dante Vagliani** nevű szabó nyerte meg. E szerencsés ember a milánói húzásra játszott, de midőn megjelent a 200. számú gyűjtődobban, a tétek már le voltak zárva és így táviratiilag volt kénytelen játszani. E czélra a gyűjtő — **Cavallini Enrico** — által kombinált 5 számot használt fel, melyek közül 4 ki is jött. E gyűjtőde mindössze valami ötven ambot ternet is fizetett ki. Az ugyanott levő 199. számú gyűjtődobban 11 ternet csináltak, melyek közül az egyik 50.000 lírás volt. Ezt egy **Scogliari** nevű zsidó nyerte.

— **Végzetes játék.** **Mezner** Károly 25 éves, nőden korácssegéd tegnap délelőtt fegyvertölténnyel játszadozott, úgy, hogy azt kalapácsával ütögette. A játéknak az lett végzetes következése, hogy a töltény felrobbant és egy szilánkjára **Mezner** szívébe furódott. A súlyosan sérült a mentek a János-kórházba szállították.

— **Lakatosok háboruja.** Pünkösdi vasárnap éjszakáján a Hungaria-ut 109. szám alatt véres verekedés volt. Több lakatosság tüzött össze és csakhamar valódi csata fejlődött ki, amelyben késsel harcoltak az ellenfelek. A téren négy súlyos sebesült maradt. **Kulian** János 20 éves lakatoslegény, **Szilágyi** Sándor 24 éves lakatoslegény, kiknek tüdejét járta át a kés, továbbá **Hegyi** Gyula 21 éves és **Feyerling** János 32 éves lakatosság, akik fejsebeket kaptak. A csata egyik áldozata, **Szilágyi** Sándor, ma a Rókusban kiszilveredett. A késelőt ellen, kik a tett elkövetése után megszöktek, a nyomozást a rendőrség folytatja.

— **Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Hejék Adolfinál IV., Szervita-tér 8., Vadaszandhos.**

— **Linhart Vilmos** festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, eximerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

Napirend.

Naptár. Kedd, május 31. — Római katolikus: Petronella sz. — Protestáns: Petronella. — Görög-ország (május 19.) Patrik és t.— Zsidó: Sivan 10. — Nap két: 3 óra 51 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 21 perczkor. — Hold két délután 2 óra 44 perczkor. — Nyugszik éjjel 12 óra 51 perczkor.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8–10 óráig. **Bérmálás** az egyetemi templomban, a Mátyas- és a józeelvárosi templomban délelőtt 9 órakor.

Technologiai iparmuzeum nyitva 9–1-ig és 3–5 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Iparművészeti muzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. c. 9 órától 12 óráig és 3–8-ig.

Tavaszi nemzetközi tárlat az új műcsarnokban, nyitva 9-től esti 11-ig. Beléptidő 50 krajczár.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10–12-ig. (Muzeum-körut 4.)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A hipnotizált anyós.** **Bisson** bohózata, „Les erreurs du mariage“, pünkösdi vasárnapján bemutatásra került a városligeti színházban. A darab magyar czime kissé erőltetett, mert **Bisson** hőse, **Morizet**, akinek rögeszméje az, hogy mindenkit delejez, egy **Lucien** nevű urat hipnotizál; az anyós csak mellékalakja a bohózatnak. **Morizet** be akar jutni az akadémiába és egy feltűnést keltő problémán töri a fejét. Úgy véli, hogy a férjes asszonyok szívében egy **bacillus** rejtőzik, a hitlenség bacillus. Ha eljő az alkalmas férfi, aki ezt a bacillust életre tudja kelteni, az asszony a hitvesi hűséget nyomban megszegi. **Morizet** ezt az elméletet ki akarja próbálni és evégből hipnotizálja **Lucien** urat, meghagyva neki, hogy vegye ostrom alá a felesége szívet. A szegény **Morizet** nem sejt, hogy ifju neje és **Lucien** ur között a hipnozis nélkül is gyöngéd viszony szövődik. Ezt a helyzetet aknázza ki **Bisson**, nem azzal az elmésséggel ugyan, amelyet nála megszoktunk, de azért elég jókedvűen. **Bisson** a kevésbé sikerült darabjaiban is mulatságos. Jó fordításban „A hipnotizált anyós“ bizonyára még erősebben gyújtana. A tele házbán azonban így is sokat nevettek és tapsoltak. A szereplők közül **Girátli**, **Kömléi**, **Tóth Ilonka** és **Jesko Adrienne** ügyeskedtek.

* **Blaha Lujza bucsuja.** **Blaha Lujza** a nyári szünidő előtt ma este játszott utoljára a Népszínházban. A nézőtér a szezon előhaladottsága daczára egészen megtelt és **Blaha Lujza**, aki a „Falu rosszá“-ban **Finum Rózsit** játszotta, zajosan ünnepelte. A művész töméntelen tapson kívül két bokkrétát is kapott.

FŐVÁROS.

(**Ötven millió.**) A főváros hitelműveleteinek leghatalmasabb tétele: az ötven milliós kölcsön. Három esztendő óta ezért élt-halt a deficites háztartástól rettegő városatyák serege s három esztendő óta ebből dugnak be minden oly részt, amely a rendetlen gazdálkodás szerteüzülő keretei között mutatkozik. Rengeteg pénz az ötven millió, de csak egy csöpp a főváros „átmeneti“ rendszerre alapított háztartásában, elenyésző csekélység. Erre vall az a pénzügyi jelentés, amely azt mondja a tanácsnak, hogy az ötven millióból eddig 30.918.200 forintot, tehát két esztendő alatt többet a felénél szavaztak meg különféle beruházásokra. Ilyenformán, 1900-ra bizvást lehet egy újabb, akkor már százmilliós kölcsönről gondoskodni.

(**Az Erzsébet leányváház.**) A Rottenbiller-utca zajos, lármás területéről nem sokára eltűnik az a szerény, falombok közé bujtatott ház, amelyben eddig az Erzsébet leányváház húzódott meg. Szűk lett az épület, mert sok az odajutó árva, azután lármás a hely a gyöngye leánykák nevelésére és egészségtelen a levegő. Kimennek a II. kerületbe, a Törökvég dűlőre, ahol **Rupp Imre** miniszteri tanácsostól, a közmunka tanács helyettes alelnökétől vett a főváros 35.000 forintért 4169 négyzög telket. A ma még kopár, hepe-hupás területet rendezik s ott építik fel az új, kétemeletes árvaházat. A tervek szerint 150 árvára számít a főváros, a főszámvevő azonban már az első lépésnél azt ajánlja, hogy 200 árvának készítsenek helyet, nehogy egy-

két év múlva toldalék építéssel zavarják meg az intézet nyugalma. Az építésre 258.000 forintot irányoztak elő, a belső felszerelés nélkül. Ezt az összeget egyelőre az ötven milliós kölcsön alapjából fedezik, amelynek a Rottenbiller-utcai ház eladása után fogják a tartozást visszafizetni. A Rottenbiller-utcai házat, amelynek 1033^{1/2} négyzetööl nagyságu telke van, a főváros 198.340 forintért értékelte. Ebből 94.390 forint az épületre, 103.950 forint (négyzetöölönként 100 forinttal) a telekre jut. A Rottenbiller-utczában ugyan 200 forintért sem kap a főváros eladó telket, de hát a gavallér székes főváros nem spekulál rongyos százezer forintért; neki elég, ha annyit kap, amennyit öt vagy tíz évvel ezelőtt fizettek az ottani telkekért. Ez az eljárás is a fővárosi magasabb gazdálkodáshoz tartozik.

(A fővárosi közgyűlés.) A szerdára tüzött közgyűlés főbb tárgyai a következők: Előterjesztés a székes fővárosi közpénzének és gyámpénztár pénzkészletének elhelyezése ügyében. — A 24 milliós kölcsönből épített dunai kőpartok bérjövödelmének a fővárosi pénzalapba leendő átlizetése ügyében érkezett pénzügyminiszteri leirat. — A katonai tudományos- és kaszinó-egyesület kérvénye, a Károly-kaszárnya épületében birt helyiségeinek 1898. november 1-én tul leendő használata iránt. — A tanács előterjesztése a közgyűlési titkos szavazási eljárás módosítása tárgyában. — A VII. kerületi síp-utca szabályozásának módosítása. — Előterjesztés az országos betegápolási alap létesítése tárgyában beadott törvényjavaslat ügyében. — A „Ferencz József” koronázási jubileumi díj című alapítványból a műépítészeti szakot illető díj adományozása. — A budapesti állami óras-ipar-szakkiskola költségeihez 500 forinttal való hozzájárulás. — Előterjesztés, az Erzsébet-királyné uton tervezett közúti vasút ügyében. — A Krisztina-körut végleges rendezése. — Az 1899. évben végrehajtásra kerülő burkoló, új kövező, utépitő és csatornázó munkálatok programjának megállapítása. — A közmunkák tanácsának átírata a budapesti közúti vaspálya-társaság zugligeti vonalának meghosszabbítása tárgyában. — A közmunkák tanácsának átírata a budapesti közúti vaspálya-társaság Duna jobbparti (budai) vonala lánchídfeji végpontjának a Rudas-fürdőhöz leendő áthelyezése ügyében. — A Novák-féle Szent-Gellért-hegyi vasút ügyében érkezett kereskedelemügyi leirat. — A közmunkák tanácsának átírata a dunaparti korzó világításának javítása ügyében. — Föllebbezések. Költségfedezeti kimutatások. Nyugdíjazások.

SPORT.

† Országos tornaversenyek Az ország két helyén is rendeztek tegnap a középiskolai tanulóifjuság számára tornaversenyeket. Ugy Aradon, mint Szatmáron fényesen sikerültek a versenyek. A városok ünnepi dísz öltöttek, mindegyikébe több száz diák gyűlt egybe, hogy versenyre keljen egymással. Aradon volt a tornaverseny az imponránsabb. Az 1039 résztvevő diák 12 opszlopban állott fel és megkezdtek a szabadgyakorlatokat, melyek szépen sikerültek. Az athlétkai versenyben a ranyérmét nyertek: Rödér Ernő és Vass Andor (Arad), Zsák Zoltán (Nyíregyháza) Hajdu Béla (Debreczen) Wolfmann Nándor és Weisz Mór (Szarvas) Radu Timot és Uitz Péter (Temesvár.) A kötélhuzás és játékok az idő rövidsége miatt elmaradtak. A város este a tanárokat és a diákokat megvendégelte. A tornaverseny előtt az összes diákok megkoszorúzták a vértanúsobrot. — A szatmári tornaversenyeket gyönyörű időjárás mellett tartották meg. Részt vett 17 intézet 850 tanulóval. A verseny elnöke Hugonai Béla főispán volt. A mintegy hatezerre menő lelkes közönség az egész verseny lefolyását élénk érdeklődéssel nézte. Az egyes intézeteket egyöntetű működésükért oklevelekkel, a versenyben győztes ifjakat arany-, ezüst- és bronz-érmekkel tüntették ki. A győzteseknek a főispán neje tüzte mellére az érmeket.

† Országúti kerékpár-verseny. A Condor kerékpár-egylet vasárnap tartotta meg Budapest-Pápa között távversenyét. A jury-elnöke Fenyvesy Ferencz főispán volt. Az előző napi eső és a vasárnapi rossz időjárás nagyon befolyásolta a verseny eredményét, mert sok induló a versenyt géprongálás következtében kénytelen volt földadni. Az eredmény a következő volt: 1. Baumler Ede. 2. Szenté János. 3. Klacsko Géza. 4. Rauer Sándor.

† Az autoulli versenyek. Autoulliból táviratozzák, hogy a mai nemzetközi nagy akadályversenyenél elsőnek Marite, másodiknak Ardent II. és harmadiknak Breema ints Pride érkezett be.

† Az eperjesi kerületi tornaverseny. A kerületi tornaverseny első napja fényesen sikerült. Dél előtt a vármegyeházán díszgyűlés volt, melyen Szinyei Merse István üdvözölte Berzevicsy Albert védnököt, a tornaszövetség elnökét és a vendégeket. A délutáni versenyeken a budapesti és vidéki tornaegyletek 194 tornázzsal vettek részt. A rendgyakorlatok után a versenyek következtek. A 100 méteres síkfutásban Schlachta Adolf, Gallotsik Sándor, Farkas Lőrincz, Mosanszky István, a súlydobásban Schlachta Adolf, Lang Oszkár, Gallotsik Sándor, Szentistvány Ferencz, Ferbstein Károly, a gátfutásban Barlai Oszkár, Harsányi József, és Boross Mihály voltak győztesek. Értékes volt a budapesti tornaklub és az Eperjesi tornaegylet között hajtó lapda mérkőzése, melyet az előbbieket nyertek meg. A közönség a verseny iránt nagy érdeklődést tanúsított és azon óriási számban vett részt.

Ügető-versenyek.

Az ügető- és távhajtási versenyek második és harmadik napjának sikerét nagyban befolyásolta a rossz időjárás. De, bár folyton meg-megeredt az eső, mégis szépszámú és előkelő közönség nézte végig az érdekes futamokat, ami azt bizonyítja, hogy az ügető-versenyeket a közönség nálunk is, mint Bécsben, hamar megkedvelné.

A vasárnapi futamok legérdekesebbike az Igazgatósági-díj és a Jucker-díj voltak. Előbbiben 7 sulky indult: Dongó A., a csütörtöki győztes, vasárnap is megnyerte a versenyt. A Jucker-díjban ifju gróf Tisza Kálmán jól összeválogatott négyese, amelyre alig kötöttek fogadásokat, a legnagyobb könnyúséggel nyerte meg a versenyt, hiveinek csaknem hatszoros osztatéket, 5 forintra 27 forintot juttatva. Ez volt a meeting legjobb fizetése.

A harmadik és utolsó nap sport tekintetében hátramaradt az előbbiektől. Az egyes futamokban, a négyes fogatok versenyét kivéve, ahol négy fogat indult, csak kis számú induló állt a starthoz. Az Elnöki-díjban Mr. Fieldwawe sulkyjának egyik rudja eltört és Muffi csak ennek köszönhette győzelmét. A Nemzetközi versenyben a győztes lovat, gróf Wimpffen Simon Izonzóját disqualifikálták, mert kocsisa az ostorával rávert Weisenbacher lovára. A két nap versenyének részletes eredménye a következő:

(Vasárnap.)

I. Virgoncz-díj. 1200 korona. Távfalság: 8000 méter. Kettes fogatok.

1. Báro Sennye y István: Holló és Legény, hajtotta tulajdonos.
2. Gróf Károlyi Lajos: Árva és Miczi, hajtotta Bernrieder J.
3. Gróf Wimpffen Simon: Bravo és Vihar, hajtotta gróf Apponyi Gyula.

Indult még két fogat. A közönség a gróf Károlyi-fogatot favorizálta. Rossz start után a Sennyei-fogat veszi át a vezetést és helyét mindvégig megtartva 20 méterrel győz.

Totalisateur: 2: 6 — 5: 15.

II. Jucker-díj. 2400 korona. Távfalság: 20 kilométer. Négyes fogatok.

1. Ifj. gróf Tisza Kálmán: Lepke, Hajnal, Darn és Linda.
2. Gróf Károlyi Lajos: Linka, Náci, Megesett és Szives.

Indult még két fogat. A fogadó közönség bizalmát, tekintettel csütörtöki győzelmére, gróf Károlyi négyese bírta, míg ifj. gróf Tisza Kálmán négyese egészen el volt hanyagolva. Mindjárt a start után a Tisza-négyes veszi át a vezetést és előnyét folyton nagyobbitva, gyönyörű stílusban ötszáz méterrel győz. A közönség a győztest hosszasan megjelenezte.

Totalisateur: 2: 11, 5: 27.

III. Igazgatósági-díj. 1200 korona. Távfalság: 3000 méter. Egyes fogatok.

1. Muslay Gyula: Dongó 125 méter előny.
2. Grater Béla: Olga 175 méter előny.
3. Gróf Wimpffen Simon: Izabell Abbot scratch.

Indult még négy sulky. Tekintettel multkori szép futására, gróf Wimpffen lovait fogadták erősebben, kivüle még a csütörtöki győztes Dongó részelt a közönség pártfogásában. A versenyt igen könnyen 30 méterrel Dongó nyerte meg, míg a favorit Wimpffen-ő csak harmadik helyre érkezett.

Totalisateur: 2: 5. — 5: 12.

IV. Választmányi díj. Díj 800 korona. Távfalság: 2000 méter. Egyes fogatok.

1. Gr. Keglevich Gyula: Muffi.
2. Gr. Károlyi László: Muskáli.

A favorit Muffi tetszés szerint győz.
Tot: 2: 2 — 5: 7.

V. Tattersall-díj. Díj 1000 korona. Távfalság: 5000 méter. Kettes fogaton.

1. Muslay Gyula: Dongó és Pajtás, hajtotta báró Sennyei Géza.
2. Gróf Károlyi Lajos: Lulu, Smiell, hajtotta a tulajdonos.

Vezet-Muslay fogata. Az utolsó egyenesben előretör gróf Károlyi fogata, de hasztalan, mert a vezetőt már nem bírja beérni.
Tot: 2: 2, 5: 6.

VI. Fiakker-verseny. 400 korona. Távfalság: 2000 méter.

1. Luczianovich Ferencz 5-ös scratch.
2. Braun Sami 4-es 200 méter előny.

Indult még 6 fiakker. Luczianovich revancheot vett multkori legyőzőjén s bár minden kocsinak előnyt adott, könnyen 40 méterrel győz.
Totalisateur: 2: 4 — 5: 10

(Hétfő.)

I. Cupid-díj. 1000 korona. Távfalság: 3000 méter. Kettes fogatok.

1. Báro Sennye y István: Holló és Legény.
2. Gróf Wimpffen Simon: Jóska és Völegény.

Több fogat nem indult. Wimpffen fogata az utolsóelőtti körig vezet, ott Sennyei fogata elébe kerül és könnyen győz.

Totalisateur: 2: 3. — 5: 8.

II. Elnöki-díj. 800 korona. Távfalság: 2000 méter. Egyes fogatok.

1. Gróf Keglevich Gyula: Muffi.
2. Mr. Fieldwawe: Sürgős.

A versenyt Sürgős nyerte volna meg, ha a kocsai egyik rudja el nem török.
Totalisateur: 2: 4 — 5: 10.

III. Szent Gellért-díj. 1500 korona. Távfalság: 20 kilométer. Négyes fogatok.

1. Gróf Andrássy Géza: Kántor, Virgoncz, Valerie és Holló.
2. Ifjabb gróf Tisza Kálmán: Lepke, Hajnal, Borcsa és Szellő.

Indult még két fogat. Vasárnapi könnyű győzelmére folytán ifjabb gróf Tisza Kálmán fogadta volt a favorit. Az utolsó körig a favorit vezet, de ott gróf Andrássy Géza megelőzi és kúzelem után 10 méterrel győz.
Totalisateur: 2: 8 — 5: 21.

IV. Nemzetközi verseny. 500 korona. Távfalság: 5000 méter. Egyes fogatok.

1. Weisenbacher Aladár: Blue Brig.
2. Ifj. Vojnich Sándor: Virgoncz.

A versenyt gróf Wimpffen Simon Izonzója nyerte meg, de disqualifikáltak.
Totalisateur: 2: 4 — 5: 12.

V. Krétás-díj. 1200 korona. Távfalság: 8000 méter. Kettes fogatok.

1. Gróf Károlyi Lajos: Lulu és Smiell.
2. Weisenbacher Aladár: Blue Brig és Remsen.

A favorit Károlyi-fogat könnyen győz.
Totalisateur: 2: 3. — 5: 7.

VI. Fiakker-verseny. Díj 400 korona. Távfalság: 2000 méter.

1. Markbreiter Vilmos 492-es
2. Luczianovich Ferencz 5-ös

Markbreiter fogata könnyen elsö.
Totalisateur: 2: 3. — 5: 8.

Bécsi nyári löversenyek.

(Harmadik és negyedik nap.)

Pünkösöd vasárnapja nem sok jót hozott az osztrák jockey-klubnak. A szakadó eső és a hűvös idő sok embert visszatartott a Freudenau meglátogatásától. A tribünpáholyok üresek voltak. Az udvari páholyban egyedül Ottó főherceget lehetett látni.

Pedig a versenyek elég sportélvezetet nyújtottak. A Vinea-Rennen-ben Dreher Antal Brodlerje könnyű győzelmével bebizonyította, hogy Budapesten a rossz taktika következtében kapott verést. Tegnap győzelmé után a legjobb kétévesnek kell tartanunk, azok közül, melyek az idén a pályán megjelentek.

A Lady-Patress-verseny Gomba könnyű zsákmánya lett. Az Austria-díj győztes 64^{1/2} kilogrammját feltartva vitte elsőnek a célhoz. Mögötte legjobb flyerjeink Bogdány, Doge és Gohér voltak.

A Parsifal-handicap nagy meglepetéssel végződött. A versenyt folyton vezetve Véletlen nyerte meg. Győzelmé után tizenhatszoros pénzt fizetett a totalisateur.

Az Andrássy-lónak, úgy látszik, nagyon jót tett a mély talaj.

A részletes eredmény a következő:

I. Gátverseny. Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Hg. Eszterházy Sehr m ö g l i c h 71 kilogramm, lovagolta Williamson.
2. Capt. Gaston Termidor 65 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
3. Obermayer E. Barinkay 62 1/2 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Futottak még: Mr. Silton Jammin 66 1/2 kilogramm, lovagolta May. Szászbereki ménés Jura 62 1/2 kilogramm, lovagolta Kovács. Gróf Trauttmansdorff Bálkirályné 62 1/2 kilogramm, lovagolta Slinn. Lebaudy R. Sarajevó 61 kilogramm, lovagolta Barker. Egyed A. Vajjon 60 kilogramm, lovagolta Steybal.

Bírói ítélet: Könnyen 2 hosszal első, 2 hosszal harmadik.
Totalisateur: 5:15. Helyre 25: 38 I., 25: 58. II. 25: 138 III.

II. Vinea-verseny. Díj 1000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Dreher A. Brodler 54 kilogramm, lovagolta Smith.
- † Gróf Festetics T. Hortobágy 54 kilogramm, lovagolta Park.
- † Gróf Sternberg O. Drift 54 kilogramm, lovagolta Marsh.
3. Dréher A. Fair-Trick 54 kilogramm, lovagolta Balford S.

Futottak még: Wahrmann R. Round the corner 54 kilogramm, lovagolta Adams. Egyed A. Káplár 54 kilogramm, lovagolta Griffiths. Péchy A. Barnato II. 54 kilogramm, lovagolta Sharpe. Gróf Sztáray J. Cid 52 1/2 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első, holtversenyben második.
Totalisateur: 5: 37. Helyre 25: 54 I. 25: 53 (Hortobágy) 25: 74 (Drift).

III. Parsital-handicap. Díj 5000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Gróf Sztáray J. Véletlen 46 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Br. Üchtritz Aga 52 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Mr. C. Wood Fóth Park 42 1/2 kilogramm, lovagolta Sands.

Futottak még: Miklósfalvi ménés Palmatoki 60 kilogramm, lovagolta Peake. Egyed A. Kópé 57 1/2 kilogramm, lovagolta Griffiths. Wahrmann R. Pauvret 56 1/2 kilogramm, lovagolta Adams. Schossberger L. Hebe 54 kilogramm, lovagolta Wilton. Angerni ménés Sylvester 52 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams. Dreher A. Zote 51 1/2 kilogramm, lovagolta Balford S. Báró Springer G. Nyilvány 46 1/2 kilogramm, lovagolta Marsh.

Totalisateur: 5: 81, helyre 25: 148 I., 25: 117 II., 25: 57 III.

IV. Lady Patroness-verseny. Díj 6000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Lovag Wiener-Welten Gombas 64 1/2 kilogramm, lovagolta Barker.
2. Báró Üchtritz Zs., Bogdány 64 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Gróf Festetics T. Doge 51 1/2 kilogramm, lovagolta Park.

Futottak még: Gróf Dégenfeld Gohér 51 1/2 kilogramm, lovagolta Wilton. Wahrmann R. Eigentlich 56 1/2 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Igen könnyen egy hosszal első, két és fél hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 17, helyre 25: 49 I., 25: 53 II.

V. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Báró Erlanger Szittya 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
- † Gr. Wenckheim Kisasszony 61 kilogramm, lovagolta Wilton.
- † Dreher A. Dogma 61 kilogramm, lovagolta Smith.
4. Trauttmansdorff Nell 52 1/2 kilogramm, lovagolta Marsh.

Futottak még: Gróf Festetics T. Heriére 66 kilogramm, lovagolta Park. Gróf Wenckheim Nür neune 51 1/2 kilogramm, lovagolta Adams. Báró Üchtritz Zs. Theophil 58 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe. Gróf Kinsky Zdenko Lancaur 56 kilogramm, lovagolta Griffiths. Szemere A. Félnék 56 kilogramm, lovagolta Cleminson. Szászbereki ménés Georgette 47 kilogramm, lovagolta Slack.

Bírói ítélet: Biztosan egy és fél hosszal nyerve, két hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 29, helyre 25: 50 I., 25: 85 (Kisasszony) II., 25: 51 (Dogma).

VI. Jugend-akadályverseny. Díj 4000 korona. Távolság 4000 méter.

1. Herczeg Pálffy Anatole 68 1/2 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
2. Gróf Orsich Eglamour 62 kilogramm, lovagolta Salter.
3. Gróf Trauttmansdorff Nyala 62 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Feltartva 2 1/2 hosszal első, 7 hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 8. Helyre 25: 30 I., 25: 86 II.

VII. Eladó-verseny. Díj 4000 korona. Távolság 2000 méter.

1. Capt. Gaston Morny 61 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Gróf Trauttmansdorff Futár 49 kilogramm, lovagolta Marsh.
3. Capt. Gaston Abgar 49 kilogramm, lovagolta Rawlson.

Futottak még: Báró Erlanger Thessa 54 1/2 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Gróf Hunyady Jerry 52 kilogramm, lovagolta Sharpe. Lovag Lederer Szivós 49 kilogramm, lovagolta Sands. Mr. Lincoln Enying 52 kilogramm, lovagolta Ibbet. Báró Springer Kadmea 50 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Sternberg Dilemma 50 1/2 kilogramm, lovagolta Prudames. Wahrmann R. Sorgenkind 52 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: 1 1/2 hosszal nyerve, 5 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5: 19, helyre 25: 47 I., 25: 78 II., 25: 186 III.

A hétfői nap.

A pünkösdi versenyek mai második napján az időjárás a tegnapiánál kellemesebb volt. Közönység mindazonáltal csak kis számban volt jelen, noha a programmon rendkívül érdekes versenyek voltak. A mai napot a favoritok versenyé jellemzi, mert az első futam kivételével, az összes versenyek az elhanyagolt lovak győzelmével végződtek, nem kis öröme a contremine-játszóknak. A Buccaneer-verseny 3200 méteres távján a csodalónak tartott Debutante vette föl a derby-évjárat képviselőivel a küzdelmet. Rothschild báró lova a ring osztatlan bizalmát bírta, de nem felelt meg a beléje helyezett várakozásnak, mert a futam nagy meglepetéssel, Merges győzelmével végződött, míg a favorit csak a negyedik helyre futott be, ami csak a mély talajnak tulajdonítható. Merges győzelme által Gagerla a komoly derbyjelöltek sorába lépett, mert a minap lefutott Cambusan versenyben három hosszal könnyen hagyta maga mögött Mergest. Veloce jó második helyre Esterfi jó-ságáról tesz tanúságot.

A nap másik klasszikus futamát, a „steepler derbyt“, Einsins Andere nyerte meg a favorit Hableány és Magyarád ellen. A Gomba-versenyben Gomba is indult, de helyre sem jött, mert a futamot a favorit Pavolin ellen Péchy Andor Mirkója nyerte meg. A mai nap szenzációja az volt, hogy az elsőségért kétszer is holtversenyben futottak be a lovak. A nyeretlenek gátversenyében Áimos és Voltigeur, míg a kétévesek eladó-versenyében az általunk jelölt Radcliffe és Tambur osztották a győzelemben.

A részletes eredmények a következők:

I. Nyeretlenek gátversenye. Díj 3000 korona. Távolság 2800 méter.

- † Gróf Batthyány E. Áimos 66 kilogramm, lovagolta May.
- † Hg. Eszterházy Voltigeur 64 1/2 kilogramm, lovagolta Williamson.
3. Miklósfalvi ménés Ronacher 60 kilogramm, lovagolta Wheeler.

Futottak még: Lebaudy R. Perval 60 kilogramm, lovagolta Barker. Mr. Silton Furfang 60 kilogramm, lovagolta Salter. Gr. Sternberg Paradedummler 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: holtversenyben első, öt hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 5 (Áimos), 5: 9 (Voltigeur) helyre 25: 33 (Áimos) 25: 37 (Voltigeur).

II. Gomb-verseny. Díj 5000 korona. Távolság 1600 méter.

1. Péchy Andor Mirkó 60 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Springer G. Pavolin 59 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Lovag Wiener-Welten Gombas 67 kilogramm, lovagolta Barker.

Futottak még: Gróf Eszterházy M. Rabenyater, 62 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Bírói ítélet: Könnyen egy hosszal első, másfél hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 21, helyre 25: 38 I., 25: 33 II.

III. Buccaneer-verseny. Díj 15000 korona. Távolság 3200 méter.

1. Jankovich B. Gy. Merges 58 1/2 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gróf Sztáray N. Veloce 47 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Gróf Trauttmansdorff Jeu de Barre 55 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Báró Rothschild Debutante 69 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams. Mr. Silton Primulaa 47 kilogramm, lovagolta Ibbet. Szemere M. Valaki 46 kilogramm, lovagolta Cleminson. Mr. C. Wood Zászlós 46 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Könnyen két és fél hosszal első, két és fél hosszal harmadik.
Totalisateur: 5: 43, helyre 25: 61, I. 25: 59 II. 25: 74 III.

IV. Nyeretlen kétévesek eladó-versenye. Díj 2000 korona. Távolság 900 méter.

- † Capt. Gaston Radcliffe 48 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson.

+ Szászbereki ménés Tambur 53 kilogramm, lovagolta Peake.

3. Egyed A. Czicza II. 48 kilogramm, lovagolta istálló flu.

Futottak még: Ottó főherczeg Millwaberl 54 1/2 kilogramm, lovagolta Kapusek. Wehrberg K. Ländlerin 47 kilogramm, lovagolta Wilton. Dreher A. Elfe 54 1/2 kilogramm, lovagolta Smith. Gr. Festetics T. Nerisaa 54 1/2 kilogramm, lovagolta Park. Gr. Henckel A. Moonstone 54 1/2 kilogramm, lovagolta Poole. Mr. Janoff Fürchte nichts 47 kilogramm, lovagolta Marsh. Péchy A. Masque 48 1/2 kilogramm, lovagolta Balford S. Báró Springer G. Passable 48 1/2 kilogramm, lovagolta Balford A. Gr. Trauttmansdorff Marseillaise 48 1/2 kilogramm, lovagolta Milac. Wahrmann R. Intruder 53 1/2 kilogramm, lovagolta Adams. Mr. C. Wood Szellő 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: holtversenyben első, három hosszal harmadik.

Tot. 5: 19 (Radcliffe), 5: 17 (Tambur), helyre 25: 70 (Radcliffe), 25: 68 (Tambur), 25: 226 III.

V. Kétévesek-versenye. Díj 3000 korona. Távolság 1800 méter.

1. Báró Edelsheim Gy. L. Wedding eve 56 kilogramm, lovagolta Barker.
2. Báró Springer G. Leader 58 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Gróf Hunyady J. Jolly Girl 54 1/2 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Dreher A. Marianna 54 1/2 kilogramm, lovagolta Smith. Gróf Trauttmansdorff Philine 54 1/2 kilogramm, lovagolta Marsh. Wahrmann R. Bae 56 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Biztosan 2 hosszal első, 1 1/2 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5: 36 Helyre 25: 83 I. 25: 38 II.

VI. Nagy bécsei akadály-verseny. Díj 10.000 korona. Távolság 6400 méter.

1. Gróf Eszterházy M. Einsins Andere 65 1/2 kilogramm, lovagolta May.
2. Miklósfalvi ménés Hableány 61 kilogramm, lovagolta Wheeler.
3. Gróf Kinsky Zdenko Magyarád 61 kilogramm, lovagolta Williamson.

Futottak még: Geist G. Csekó 61 kilogramm, lovagolta Csompóra, gróf Orsich Thekla 60 kilogramm, lovagolta Salter, gróf Sternberg Alland 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Könnyen 3 hosszal nyerve, fél hosszal harmadik.

Totalisateur: 5: 14, helyre 25: 32 I., 25: 81 II., 25: 31 III.

VII. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter.

1. Lovag Janota Bzovsky Alár 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Schindler L. Toll 57 1/2 kilogramm, lovagolta A. Balford.
3. Lovag Lederer Alpár 51 1/2 kilogramm, lovagolta Peake.

Futottak még: Dr. Russo E. Thury 64 kilogramm, lovagolta Sharpe. Mr. Janoff Bertha 57 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Kinsky Zd. Iis 57 kilogramm, lovagolta Grimshaw. Gr. Sternberg Menelik 51 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson. Egyed A. Morgó 51 1/2 kilogramm, lovagolta Griffiths. Dreher A. Domina 50 kilogramm, lovagolta S. Balford. Jákey százados Maros 50 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Fejhosszal nyerve, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5: 20, helyre 25: 49 I., 25: 89 II., 25: 69 III.

A HIVATALOS LABBÓL.

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter dr. Ferdinandy Bertalant, miniszteri fogalmazót, miniszteri segédülkéről, az állami erdőfelügyeleti személyzet létszámban Pető Lajos királyi adófelügyelőt a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába a debreczeni erdőfelügyelőséghez és Dorozsai Gábor erdőosztályt az IX. fizetési osztály harmadik fokozatába a földművelésügyi miniszterium állami erdőfelügyeleti ügyosztályához királyi alerdőfelügyelőkké, Szilvassy Géza és Mayer Henrik szőlészeti és borászati felügyelőket központi szőlészeti és borászati felügyelőkké a IX. fizetési osztályba, Saáry Ákos, Klaisz Gyula, Marton Dénes és Schoppner Samu szőlészeti és borászati gyakornokokat végleges minőségben, továbbá Mock Gyula szőlészeti és borászati gyakornokot és Fend Károly, Pettenkoffer Sándor, Bergleiter József, Varga Zsigmond, Halász Lajos, Watter Géza és Mezey László szőlészeti és borászati gyakornokjelölteket ideiglenes minőségben szőlészeti és borászati felügyelőkké a XI. fizetési osztályba, az igazságügyminiszter Füzesy Árpád budapesti büntető törvényszéki joggyakorlókat a soproni és Sárkadi Imre nagyváradi ítélőtáblai írnokokat a nagyváradi királyi törvényszékhez aljegyzőkké; a vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Szegebecz szőlészeti Hittér Etelka ökleveles kisdéd-ővönst állami kisdédővönsté kinevezte.

Arverések a fővárosban. Vörösmarthy-utca 59. szám, Fenyvess testvérek ingóságai, május 31. Nagymező-utca 17. szám, Somossy Károly ingóságai, június 1. Váci-utca 7. szám, Schaab Berta ingóságai, május 31. Dohány-utca 90. szám, Czeizler Zsigmond ingóságai, május 31. Erzsébet-tér 7. szám, Nádler testvérek ingóságai május 31. Akácfa-utca 52. szám, Stauber Károly ingóságai, május 31.

Külföldi hírek. A király M. Endrik Ferenc budapesti V. kerületi főreáliskolai tanárnak, a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül az igazgatói címre adományozta.

Pályázatok. A veszprémi törvényszéknél jegyzői esetleg aljegyzői állásra, az új-arádi adóhivatalnál adóügyi tisztviselői állásra, az új-arádi adóhivatalnál adóügyi tisztviselői állásra, a budapesti zálogházaknál egy segédnöki és egy ingó borsói állásra, az országi adóhivatalnál főosztályi állásra, a rimaszombati törvényszéknél jegyzői, esetleg aljegyzői állásra, a szombathelyi törvényszéknél jegyzői, esetleg aljegyzői állásra, postamesteri állásra Böcsödön (Békésmegye) van pályázat hirdetve.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde. Május 30. A tegnapi, vasárnapi, magánforgalomban mérsékelt forgalom mellett az irányzat szilárd volt. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 361-360.60, Magyar hitelrészvény 400.75-402.90-402.60, Államvasút 363.25-362.75, Ganzgyár 224.00, Kereskedelmi bank 1436-1441. Osztrák hitelrészvény zárul: 360.70. A mai, hétfői, ünnepnap magánforgalomban csekély üzlet mellett az irányzat tartott maradt. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 360.10-360.50, Magyar hitelrészvény 401.75-402.50, Államvasút 362.25-362.50. Osztrák hitelrészvény zárul: 360.40

Villamosok statisztikája. A Siemens és Halske részvénytársaság az általa létesített villamos vasutak új összekapcsolását becsátotta ki az 1898. január havi állomány alapján. Az érdekes jelentésből, mely világos képét adja a társaság e téren való működésének, a következőket vesszük ki: A társulat első villamos vasútja, mely egyúttal a világ első személyszállító vasútja volt, 1831. májusban nyílt meg Berlin mellett Lichterfeldén. Ezt követték 1893. és 1894-ben a módliingi és frankfurti (Majna m.) vasutak, felső vezetékkel és ezek máig is változatlanul vannak forgalomban. Jöhetnek a vasutak által a villamos vasúti üzem keresztül-vihetősége technikai és gazdasági szempontból bizonyított, Németországban a következő években még sem tudták elhatározni több új rendszerű vasút építését, csak amikor Siemens és Halske a budapesti-városi villamos vasút építését kezdte meg, mutatkozott élénkebb tevékenység e téren. A budapesti vasutak, melyeknek 180 kilométernyi hálózatát csak a hamburgi villamos vasutak hálózata szárnyalja túl néhány kilométerrel, annyiban érdekesebb különösen, amennyiben itt nyert alkalmazást legelőször a földalatti vezeték Siemens és Halske rendszere alapján, egyformán kedvező technikai és pénzügyi eredménnyel. Ezidőszent Budapesten 59.5 kilometer vágány van alsó vezetékkel s ezeken felül az Európában eddig legpáratlan földalatti villamos vasut. A kilencvenes évek elején gyors egymásutánban rendezte be Siemens és Halske a villamos vasúti üzemet Hannoverben, Dreuzdában, Lembergen, Mühlhausenben, Bochum-Gelsenkirchenben, Bukarestben, Gross-Lichterfeldben. Az újabbak közül említendőek: Sarajevo, Basel, Kopenhága, Bahía, Berlin-Charlottenburg, Oberhausen, Darmstadt és a befejezés előtt levő olmdüzi és bécsi vasutak, valamint az átalakítandó és kibővíthető gráci hálózat. E vasutakon több mint 1000 villamos motorkocsi

részben I, részben két motorral ellátva és nagy-számu vontatókocsival van forgalomban. A villamos áram fejlesztésére 30.000 lóerő szükségeltetik. Jelenleg épülnek, illetve előkészítettnek a következő villamos közúti vasutak: Berlin, Bochum-Gelsenkirchen, Waldenburg, Bonn, Hagen, Kassel, Frankfurt (Majna mellett), Düsseldorf-Crefeld, Bécs, Budapest, Teplitz-Dud-Osseg, Gloggnitz, Schottwien, Bosen-Gries, Meran-Obermais, Weimar és Peking-Ma-chia-pu. A villamos világítás és erőátvitel terén a Siemens és Halske cég a villamoság fejlődésének kezdete óta sikerrel működik és térszúke miatt csak az utóbbi négy év alatt nálunk létesített és épülő telepek közül említjük a következőket. Központok: Salgó-Tarján, Kaposvár, Rozsnyó, Igló, Jolsva, Nagy-Szt-Miklós, továbbá a következő magántelepek: „Danubius” hajógyár, kőbányai gőztelgyár, városi téglagyár, Goldberger Testvérek, Dreher serfőző, Riegler papírgyár, Metropole szálló, Pesti hengermalom, Gazdasági gépgyár, Wörner és Társa, Gutjahr és Müller, Schlick, tornai cellulosegyár, beocsini ceme-mentgyár, boiczai aranybánya, brádi vasgyár, muszari-i aranybánya, kormöczi aranybánya, resiczai vasművek, Marilla-fürdő, Urikány-zsilvölgyi kőszénbánya, lugosi szeszgyár, Wolfner Gyula és Társa, Mauthner Testvérek és Társa Ujpest, díszeszi czukorgyár, Haggenmacher Henrik, „István” malom Debreczen, ungvári butorgyár, losoncz-hatvani malom, Orenstein és Koppel, Szent-Lőrincz, stb., mely telepek 4000 HP erőfogyasztást képviselnek.

Iparosok általános nyugdíjjele. Az országos iparvesztület helyiségében pünkösd vasárnapján népes értekezletet tartottak a vidéki iparvesztületek küldöttei. Az értekezlet az esztergomi iparvesztület hívta össze és ennek nevében Döczy Lajos ismertette az összehívás czélját, mely főleg abban kulminál, hogy az ipartörvény módosításával az iparvesztületeknek a saját kebelükben való nyugdíjintézet alakítására megadassék a jog. Hosszu vita után Gelléri Mór, mint az értekezlet vezetésére felkért elnökök egyike, a következőket foglalta össze a hozott határozatokat. Az értekezlet kívánja, hogy e fontos kérdés az összes hazai iparvesztületeket foglalkoztassa, amíg a vég-cél egy országos iparos-nyugdíjintézet elérére nem lesz. A biztosítás az iparosok összességére nézve kötelezővé teendő. Addig is azonban, míg a cél elérhető, az ipartörvény módosítása alkalmával módot kell nyújtani arra, hogy a mai iparvesztületi szervezet mellett is legyenek nyugdíjintézetek létesíthetők és ezek szervezete minta-szabályokban állapíttassék meg. Ezekben a minta-szabályokban kell kimondani, hogy minden iparos, aki üzletet alapít, iparigazolványa kiváltása alkalmából a nyugdíjalaphoz egy bizonyos összeget törzsbetét gyanánt köteles befizetni. Ezenkívül melegen ajánlja az országos értekezlet az összes hazai iparvesztületek figyelmébe, hogy kebelükben elagott vagy szerencsétlenségbe jutott tagtársaik, ezek özvegyei és árvái segélyezésére a lapot teremtsenek, melyekből idővel az ország-

gos központi intézet legyen létesíthető. Mind a két intézet létesítésére nézve a részleteket az országos iparvesztület, a hazai kereskedelmi és iparkamarák és az illetékes hatóságok támogatásának kikérése mellett, dolgozza ki az iparvesztületek központi bizottsága s munkálatainak eredményéről tegyen az iparvesztületeknek jelentést, még pedig legkésőbb jövő évi kolozsvári kongresszus alkalmával. A központi bizottság eme tárgyalásain való részvételre a kisebb iparvesztületek is feljogosítandók s e célból a tárgyalásokra jó eleve meghívandók. Végre a központi bizottság és az országos iparvesztület fölkeretnek, hogy az ipartörvény módosításának meg-sürgötése s a fenebbi határozatnak a módosítások keretében leendő érvényesítése érdekében a kereskedelmi miniszternél a szükséges lépéseket tegyék meg.

Botrányos szövetségi közgyűlés. Az országos koronatarékpénztár mint szövetségi felügyelő bizottsága rendkívüli közgyűlést hívott össze az igazgatóság elmozdításának kimondása végett. Ma tartották meg ezt a közgyűlést, amely azonban oly zajjal és lármával telt el, hogy az elnök azt határozathozatal nélkül kénytelen volt feloszlaltatni.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 30-án reggel 7 órákor.

Table with columns for stations (Állomások), wind speed (Legnagyobb légsebesség mm. 700 +), temperature (A hőmérséklet leg. Celsius szerinti), and precipitation (Csapadék mm.). Rows include Arvadára, Selmeczbánya, N.-Szombathely, Magyar-Ovár, O-Gyalla, Budapest, Sopron, Iördény, Koszthely, Záhony, Rima, Cirkvenica, Páncsova, Zsombolya, Arad, Szeged, Szolnok, Eger, Debreczen, Késmárk, Ungvár, Szatmár, Nagy-Várnad, Kolozsvár, Nagy-Szeben, Bécs, Salzburg, Klagenfurt, Pola, Lesina, Sarajevo, Torino, Florenca, Róma, Nápoly, Brindisi, Palermo, Malta, Zürich, Biarritz, Nizza, Paris, Kopenhága, Hamburg, Berlin, Christiansund, Stockholm, Eszant-Pótvörár, Moszkva, Varsó, Kíev, Odessza, Sztimna, Szófia, Konstantinápoly.

A helyzetre nézve első sorban is jellemző a déleupólai depresszió, mely a Kárpátok és Alperek vidékét, továbbá az Adriai-tenger környékét általános esővel árasztja el. Egy másik depresszió a magas északra van, ahol kisebb mérvű csapadékok okoz. A magas nyomás a Biskaya-öbölbe borítja. Az európai időjárás egyébként felhős és hűvös. Magyarországon az eső két nap óta országos jellegű. Az esőmennyiség egyes tájakon igen jelentékeny lett. Együttel a hőmérséklet normális értéke alá süllyedt. Továbbra is hűvös és esős idő várható. (Az eső túnyomórésze a keleti megyékre húzódik.)

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

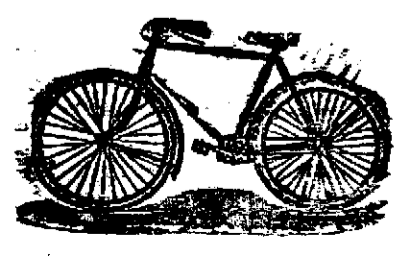
Nehéz, évekig tartó görcsök, eskor. A biztos gyógyulás teljes jótállás, levél után, 3 frt 50 kr. utánvétele mellett, 30 év óta mindig kedvező eredmények. Képviselet Ausztriában: Jekel Ferencz, gyógyszerész, Breslau, Nendorfstrasse 3.

Idős és fiatal embereknek ajánlatos tanulságai dr. Müller egéssz. tanácsos új bővített kiadásban megjelent műve a megzavart ideg-és nemiszerveztől és ennek radikális gyógyításáról. Bérmentes küldés 60 krcsért bélyegeken. Curt Röber, Braunschweig.

!! Rendkívüli meglepő ujdonság !! Tűzveszélytelen mert felállítás előtt sem érik ki a szex a „RECORD” szabványosított gyereffőző hajóztó állványai kombinálva. 50% szeszmentesítés. Képek a készülékkel és a hajóztóval.

Loden-öltönyök 15 frt. Kék cheviot öltöny 14 frt. Kerékpár-dressz 10 frt. Rothberger Jakabcs. és kir. udvari szállítónál Budapest IV, Váci-utca 23. 500 frt aranyban Kuhn-féle Crème Violet (1.30), Violet-szappan (50), Violet-puder (1.-) a legjobb szerek szemölcsök, bőrtisztítók, pirozság, pattanások ellen. Valódi csokoládé Kuhn Fer. céggel, Koroná-illatanyaggyár Nürnberg. Főraktár: Fűzöldi Liptó, Budapest, VII., Óvoda-utca 24. sz. (902)

Ezen Blaha Lujza pipere-crème. unnepeit nagyüdvözlőnknek, valamint a főváros legelőkelőbb hálygeinek is kedvesen piperezere, szerfőltői fi-nomságáért meglepő és feltűnést keltő hatásért, mely már az első kísérlet után is észleltető. Minden hölgy, aki csak egy-szer is használtta ezen pipere-crémét, annak többé más nem kell. Mert mint a vegyvizsgálat igazolja, teljesen ártalmatlan és zérmentes, egészen új bőrpótló és bőrtisztító piperezser, mely a bőre kevese azonnal beszívódik és a bőr gyengén kifeszül, miáltal az arczmármáj-szerű simaságot fénytelen halványbarna fohérátság és ádáságt nyer. Es ezen úde zománccs Taint Parision alatt arczmárből összes tisztálanságai u. m. szőpöl, pársenések (wimerék), bór-athka (mitesszus) a zsíros, nyers, durva vörös arczszin, az orr, nyak, kar és kéz vörösméje, a redők és bőrfoltok mind eltűnnek, s mert zérmentes és azonnal felszívődik nemcsak este használható, hanem éppen nap-pótló használatra is alkalmas, miért is estélyre, színházba vagy sétára meifes oljót nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezi a legegységesebb toilettnek is. Számos kőszősből és címszerű levél igazolja ezen crème jószágát. 1 tégely ára használati utasítással 1 frt 20 kr., Blaha Lujza crémepóder fehér, crème és rózsaszínben 1 doboz 80 kr és szappan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: Dévői Szállás Intézet gyógyszerésznél, Budapest I. ker., Karacsny-utca 1 sz. Raktár Budapest: Török József gyógyszeráránál, Opera-gyógyszertár, Néador- gyógyszertár és Debreczenben dr. Hutsch-nék és Tóth Béla gyógyszeráránál, óvakodjunk a rossz utánzástól.

Kumber

Herbster Károly Budapest, Károly-körút 9. Bécseben: CURJEL H. ALBERT Elisabethstrasse 5.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. május 31-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi díjat 122. Havi díjat 20.

A rejtett arc.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Blumenthal Oszkár. Fordította: Adorján Sándor.

Személyek:

Mengers Kitty, Leánya Mengers Sarolta, Dronheim Ottó, Koberstein Malutz, Caspari Eszter, Erdőházi Alice, Leánya Naday Csillag T. Cs. Alsózi Császár, Virvári Zilahi, Sajóti Rósa H., Keczeri

Kezdete 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

708. szám. 709. szám.

Mozgó fényképek.

Bóhózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Hoffai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán, Mariska, Gombos Émil, Róza, Kázmér Vilma, Kaján Tóbiás, Menesky Boris, Ludányi Alajos, Gombos Julius, Tapolczai Delli E., Balassa Rozsanna, Rostagni Kálmár P., Gál Góth, Szerényi Szűke, Munkácsy M.

Kezdete fél 8 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Béretszám 7. szám.

A M. K. Operaház és a Nemzeti színház nyugdíjintézete javára.

Ilka és a huszár-toborzó.

Eredeti opera 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Doppler F. Szövegét írta Czanyuga József.

Személyek:

Podagrassy Szendrői, Bátor Várady, Ilka Blätterbauer, István Kertész, Miska Hegedűs, Zitta Hilgermann

Kezdete 7 és fél órakor

NÉPSZÍNHÁZ.

Jáfet 12 felesége.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írták: Antony Mars és Maurice Desvallières. Fordította Mikai Emil. Zenéjét szerezte Viktor Roger.

Személyek:

Paterson Jáfet, Szirmai Debora, Arabella M. Csatal, Klári Z. Bárdy, Beatrix Palóczy B., Rebeša S. Harmat, Zsuzsa Bártfal M., Mary Horváth, Eliz Nr. 1. Emeriozy, Eliz Nr. 2. Buday I., Betty Koltai, Dorottya Horváth, Adelfina Róza, Baliveau Tallán J., Cassoulet Solymosi, Des Tonnettes Kassai, John Smith, Tollagi, Briquet Lubinsky, Ernest rendőr, Nemeth, Ujvári

Kezdete fél 8 órakor.

BUDAI SZÍNHÖR.

Boccaccio.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órakor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Színház, M. Kir. Operaház, Vígjáték, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színhör, Kislalud Színhör. Rows include Szombat, Vasárnap d. u., Este.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Koranyi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyászatra ajánlott

„Malátasöre“ ideghajokban, vörházegységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Cs. és kir. szab.

VICTORIA kézi himzőgép.

Egyedül gépeke a magas himzőket és Szabina Im. munkák előállítására; selyem és pamuttal hímöz; 1/2 órai gyakorlat után bárki is dolgozhat vele...

Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár Budapest, VII. ker., Garay-tér 18. sz.

Még csak rövid ideig!

A még raktáron lévő arany, ezüst- és ékszer-árak minden elfogadható áron eladhatók, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmát felhasználni.

LÁNG JÓZSEF

VIII. Kerepesi-ut 8.

Tavaszi

toilettek

legnagyobb választékban, mérsékelt áron.

A. Legrand

IV. ker., Váci-utca 25. szám, 1. emelet.

Finom női fehérneműket és

menyasszonyi kelengyéket

jutányos áron, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktára.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Osak fiatal embereket

székelhet, tudni, hogy

a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legbányagultabb bajokait is...

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerüzében Budapest

V. Eszchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol árcenki 1 forint kapható.

DE LASZKY INHALATORIUMA. mell- gége, garat-, orr-betűeknek szole és fonyó szétporlasztással külön kamarákban. Asthmásoknak pneumaticus curák. Erzsébet-körut 6. L. (New-York átelében). Kezdeles 11-1-ig és 3-4-ig. 1111

Tornaszközők, függő-ágyak, kötélárak, hálók. Soffer Antal. Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz. Vidékre árjegyzék szoriat.

Házhelyek eladása. Budapest III. kerületében fekvő „Római-fürdő“-telephelyen artozó ház helyek, előnyös feltételek mellett mindör-ö közokádás. Befejezett utak. Csatorna, vízvezeték, csatorna. Felvilágosítást az a díjtalan órákban; dr. RINGER LAJOS ügyvéd, Kerepai-ut 6. szám.

Dr. Budai Emil gyógyszerésztől. E pastillák élénkítik, erősítik az ideget, s a szervezetet nagyobb energiára, nagyobb munka elvégzésére képesítik. Kiváló hatású fejfájás, migraína és idegességnél. Valamint testi és szellemi túlmunkásságnál, mint ilyen feltételek ajánlható turistáknak, biciklistáknak, szónokoknak, színpad- szelnek és énekeseknek. Egy dohoz ára 1 forint. Kapható Budapesten a VÁROSI GYÓGYSZERTÁRBAN Városháztér.

Ős-Budavára

Ma, kedden, május 31-én

Nyitva délután 4 órától reggeli 4 óráig.

Confetti Jour-fix

Varieté-előadások.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekek 10 kr.

Mérsékelt áru napijegyek az összes éhségytűsítőkben.

Szt.-Lukácsfürdő. Étterem, kávéház és amerikai bar. Helyiségekben egész nap katonazene. Étkészés teríték szoriat. Pontos konyhák. Mérsékelt árak. Tisztelettel Fodor L. József.

TOTIS kerékpár-tőzsdéje. Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vétele, eladása és becserelése új gépekre. Javító- és kölcsönző-intézet.

